

Avtorice: Kostrevec Bojana
Kovič Lea
Sukič Martina
Zeba Gordana

Mentorica: Urbanc Alenka

SOCIALNI POLOŽAJ MLADIH

Raziskava Mladinskega centra Litija

vsi drugačni
vsi enakopravni

Litija
24.5.2010

Kazalo

1	UVOD	3
2	PREDSTAVITEV RAZISKAVE	4
2.1	OPIS RAZISKAVE	4
2.2	CILJI RAZISKAVE	4
2.3	NAMEN RAZISKAVE	5
3	POTEK RAZISKAVE	5
3.1	OSNOVNI ORIS POTEKA RAZISKAVE	5
3.2	SODELAVCI RAZISKAVE	6
3.3	VSEBINA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	6
3.4	OPREDELITEV VZORCA RAZISKAVE	6
3.5	IZVEDBA ANKETE	7
4	ANALIZA REZULTATOV ANKETE PO STAROSTNIH SKUPINAH	7
4.1	UVOD	7
4.2	ANALIZA REZULTATOV STAROSTNE SKUPINE OD 15 DO 20 LET	7
4.3	ANALIZA REZULTATOV STAROSTNE SKUPINE OD 20 DO 25 LET	17
4.4	ANALIZA REZULTATOV STAROSTNE SKUPINE OD 25 DO 30 LET	28
5	ANALIZA CELOTNIH REZULTATOV ANKETE	38
6	ZAKLJUČEK	39

1 UVOD

Javni zavod Mladinski center Litija je projekt "Raziskava o socialnem položaju mladih v Litiji" prijavil na "Javni razpis/javni poziv za programe s področja socialnega varstva v letu 2010". Projekt je bil odobren v okviru področja financiranja »programi/projekti za delo z zasvojenimi«.

Raziskovalno delo je pomemben segment mladinskega dela, zato se Občini Litija zahvaljujemo za odobrena sredstva in s tem za možnost opravljanja raziskave.

Ocenjujemo, da smo pri izvedbi analize prišli do pomembnih spoznanj o stanju na področju socialnega položaja mladih v Litiji, ocenah mladih Litijanov glede porabe denarja, kakšne so njihove delovne navade in iz katerih virov mladi pridobivajo sredstva za življenje.

Želimo si, da bi institucije in druge organizacije v občini Litija, ki so zadolžene za izvajanje programov za mlade podrobno pregledale rezultate raziskave in da bi jim bila raziskava v pomoč, da prilagodijo svoje programe po meri mladih. Javni zavod Mladinski center Litija, ki je raziskavo izvedel bo naredil vse, kar je v njegovi moči. Še naprej bo organiziral in izvajal programe pristočasnih aktivnosti za mlade in si prizadeval za reševanje prostorske problematike organizacij mladih, neformalnih skupin in neorganizirane mladine v občini. Okrepil bo informativne in svetovalne dejavnosti.

2 PREDSTAVITEV RAZISKAVE

2.1 OPIS RAZISKAVE

Javni zavod Mladinski center Litija je v letu 2010 izvedel terensko raziskavo o stanju na področju socialnega položaja mladih v Litiji. Raziskavo smo pripravili v obliki ankete in analize rezultatov ankete. Vprašalnik je sestavila naša sodelavka Lea Kovič, ki je anketo tudi izvedla, pomagale pa so ji prostovoljke, vse študentke Višje strokovne šole, smer organizator socialne mreže. Vprašalnik je zajel ključne teme o finančnem stanju mladih, kakšne navade imajo mladi pri razporejanju svojega denarja in kakšni so njihovi finančni viri. Raziskali smo tudi, kakšen je njihov položaj glede na svetovno gospodarsko krizo. V terensko raziskavo je bilo vključenih 160 oseb v starosti od 15 do 30 let, tako da ocenjujemo, da smo z rezultati dobili sliko o stanju na področju socialnega položaja mladih in odnosa do le-tega, ki dobro odraža dejansko stanje. Rezultate ankete smo obdelali ročno. Trudili smo se, da bi iz rezultatov raziskave in pogovorov z anketiranci dobili kar največ informacij, ki bodo uporabni pri pripravi preventivnih aktivnosti Javnega zavoda Mladinski center Litija.

2.2 CILJI RAZISKAVE

- raziskati populacijo od 15 do 30 let,
- dobiti reprezentativne rezultate, ki bodo primerljivi s slovenskimi tovrstnimi rezultati,
- pridobiti podatke iz katerih virov mladi pridobivajo sredstva za šolanje, življenje, ali prispevajo delež v družinski proračun,...
- v kolikšni meri se preživljajo sami in s kako dejavnostjo,
- ugotoviti kolikšne so dimenzije sive ekonomije (neregistriranega dela in drugih oblik pridobivanja sredstev za preživetje) med mladimi,
- ali in kako njihov socialni položaj vpliva na njihov način življenja, njihov prosti čas, zdravstveno stanje,
- ugotoviti ali stanje omogoča pozitivno naravnost mladih kot pogoj za dobro počutje in zdravje mladih – torej osnovo, ki bo mlade odvrčala od misli za poseganjem po nedovoljenih poživilih,
- na podlagi rezultatov raziskave oblikovanje informativnih in svetovalnih preventivnih akcij MC Litija za delo z mladimi, ki bodo imeli za cilj zmanjševanje vpliva dejavnikov tveganja ter preprečevanje zasvojenosti.

2.3 NAMEN RAZISKAVE

Raziskave iz preteklih let, zlasti raziskava o drogah v Litiji, so pokazale, da je socialni položaj mladih in družin v katerih mladi živijo pomemben dejavnik tveganja za začetek rabe prepovedanih drog. Raziskava o drogah je jasno povedala, da se s slabšanjem socialnega položaja v družbi in družini veča tveganje za zlorabo prepovedanih drog. Raziskava je bila izvedena v letu 2008, še pred začetkom novega vala poslabšanja socialnega položaja za večje število občanov Litije. Zato smo se odločili, da bomo to področje natančneje raziskali.

Na osnovi dognanj raziskave nameravamo pripraviti še bolj kvalitetne preventivne programe in programe za prosti čas mladih v Litiji.

Za takšno vsebino raziskave smo se v letu 2010 odločili tudi zato, ker je leto 2010 leto boja proti revščini in socialni izključenosti. Raziskavo smo peljali tako, da bodo posredni rezultati taki, da bomo lahko ugotovili ali imajo mladi občutek, da so zaradi slabšanja socialnega položaja prizadeti, občutijo socialno izključevanje ali celo revščino.

3 *POTEK RAZISKAVE*

3.1 OSNOVNI ORIS POTEKA RAZISKAVE

1. oblikovanje delovne skupine avtorjev raziskave
2. izdelava anketnega vprašalnika
3. opredelitev vzorca raziskave
4. izvedba ankete
5. analiziranje rezultatov ankete po starostnih skupinah in izdelava poročila
6. analiziranje celotnih rezultatov ankete in izdelava poročila
7. oblikovanje zaključkov analize in priporočil za uporabnike analize
8. distribucija analize.

3.2 SODELAVCI RAZISKAVE

Avtorica raziskave je Lea Kovič – absolventka Ekonomske fakultete Ljubljana

Vodja projekta raziskave je bila Alenka Urbanc – direktorica Javnega zavoda Mladinski center Litija

Delovno skupino za izvedbo ankete in analizo rezultatov so tvorili:

Bojana Kostrevc - študentka Višje strokovne šole, program organizator socialne mreže

Martina Sukič - študentka Višje strokovne šole, program organizator socialne mreže

Gordana Zeba - študentka Višje strokovne šole, program organizator socialne mreže

Lea Kovič – absolventka Ekonomske fakultete Ljubljana

3.3 VSEBINA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Vsebina anketnega vprašalnika je bila oblikovana in izbrana tako, da bi z odgovori na vprašanja dobili kar najbolj natančne informacije o tem, kako mladi v Litiji ocenjujejo:

- Svoje navade v razporejanju denarja,
- kakšno je stanje na področju lastnega socialnega položaja,
- odnos do svojega dela in
- njihove finančne vire.

Anketni vprašalnik je priloga raziskave.

Želja avtorjev raziskave je bila, da bi vprašalnik prilagodili mladim, jim ga približali na tak način, da zanje ne bi predstavljal 'še eno obveznost', ampak veselje do sodelovanja. Kljub temu pa je anketni vprašalnik sestavljen tako, da iz njega lahko pridobimo čim več podatkov. Pridobljeni rezultati so zato kvalitetni in nam pokažejo realno sliko, saj je bil vzorec reprezentativen in predstavlja 1% mladih v občini Litija.

3.4 OPREDELITEV VZORCA RAZISKAVE

Vzorec raziskave je bil opredeljen tako, da je bilo že iz njega razvidno, da posebno skrb v raziskavi namenjamo populaciji Litijanov, ki jo s svojim delovanjem pokriva Javni zavod mladinski center Litija – to so mladi od 15 do 30 let.

Mlade smo po starosti razdelili v tri skupine.

- 15 – 20 let, ki nekako pokriva srednješolce,
- 20 – 25 let, zajema študente in
- 25 – 30 let, ki vključuje ostale mlade, ki so že zaposleni.

Cilj avtorjev raziskave je bil anketirati 50 mladih v vsaki starostni skupini.

3.5 IZVEDBA ANKETE

Anketa je bila izvedena v marcu in aprilu 2010.

Skupaj je bilo anketiranih 160 mladih. Po starostnih skupinah pa je bilo število anketirancev naslednje:

- 15 - 20 let 55 oseb,
- 20 – 25 let 63 oseb in
- 25 – 30 let 42 oseb.

Anketa je bila izvedena izključno osebno: na ulici in v javnih prostorih. Anketirani je imel vedno možnost osebnega stika z anketarjem in s tem možnost vprašati za razlago posameznih vprašanj. To je bilo pomembno pri vseh anketiranih, saj jim je bila osebna obravnava v veliko pomoč pri reševanju.

4 ANALIZA REZULTATOV ANKETE PO STAROSTNIH SKUPINAH

4.1 UVOD

Že v času priprave raziskave je bilo za avtorje raziskave zelo pomembno, da analizirajo rezultate raziskave po starostnih skupinah. Ocena je bila, da se odnos mladih do svojega finančnega položaja in navade mladih po starostnih skupinah razlikuje. Z raziskavo smo poskušali te razlike bolj natančno opredeliti in tako rezultate raziskave narediti še bolj uporabne za tiste, ki se ukvarjajo z mladino v Litiji. Uporabnost rezultatov raziskave je bilo osnovno vodilo delovne skupine.

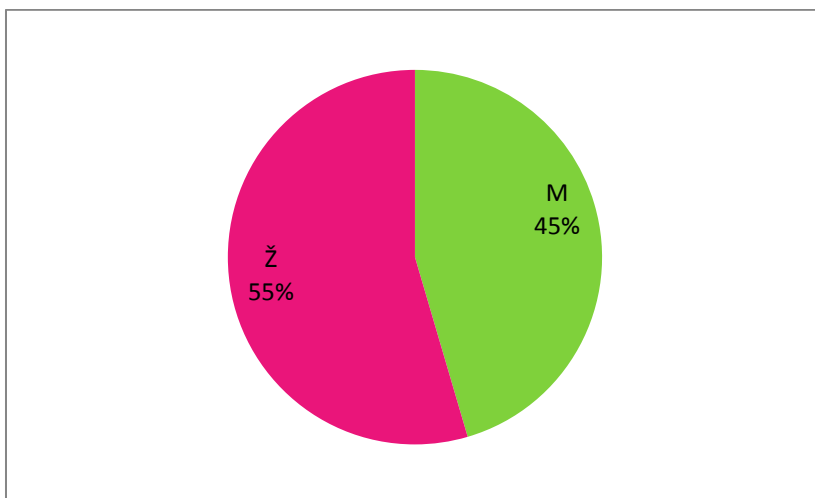
Obdelava rezultatov ankete je bila ročna. Da bi pri tem načinu obdelave podatkov zagotovili pozornost vsaki starostni skupini posebej, smo obdelavo rezultatov ankete izvedli po starostnih skupinah.

Na koncu smo analizirali še skupne rezultate - za vse mlade skupaj.

4.2 ANALIZA REZULTATOV STAROSTNE SKUPINE OD 15 DO 20 LET

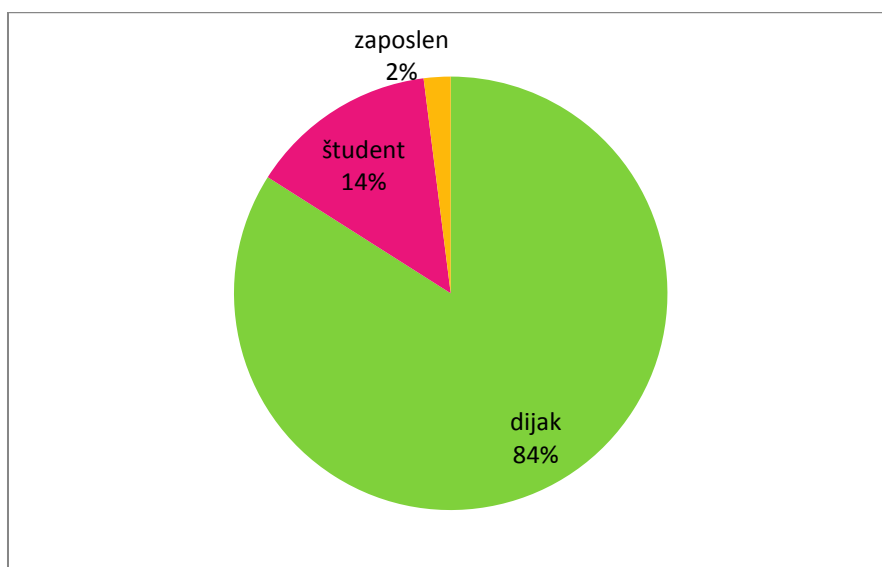
Spol

Moški	25	55%
Ženski	30	45%

Kakšen je tvoj status?

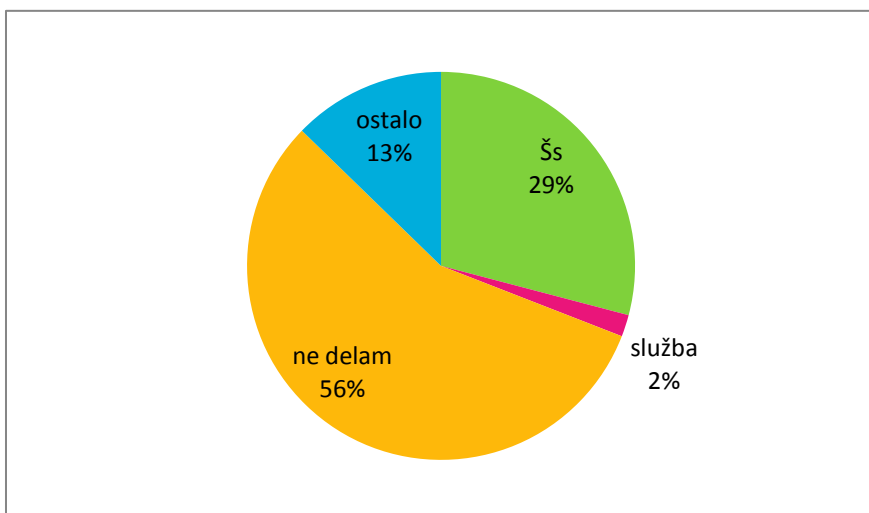
dijak	42	84%
študent	7	14%
zaposlen	1	2%
nezaposlen	0	0%

Vidimo, da večina, kar 98% anketirancev v tej starostni skupini obiskuje šolo, le eden je že zaposlen.

Ali delaš?

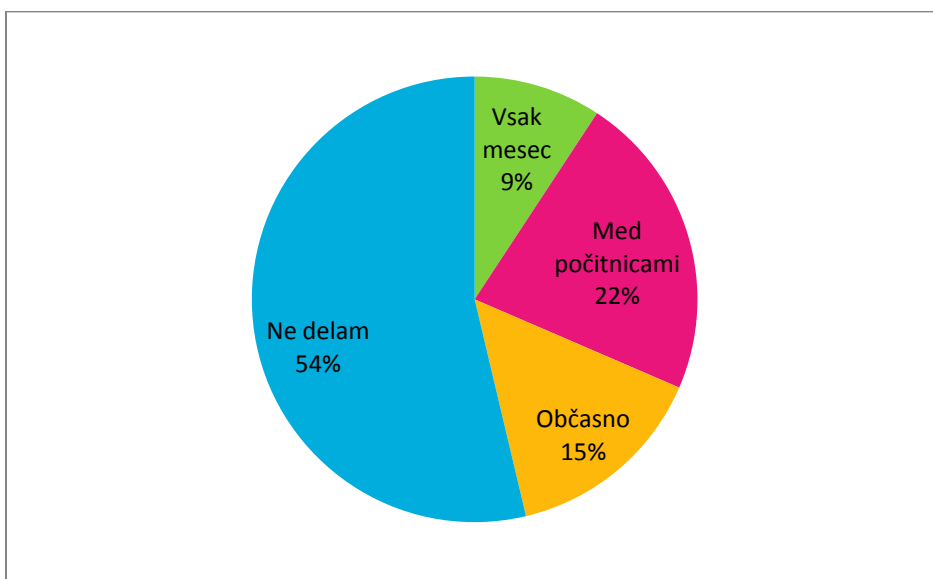
Šs	16	29%
služba	1	2%
ne delam	31	56%
ostalo	7	13%

Dobra polovica jih ne dela, dobra četrtina jih dela priložnostno preko študentskega servisa. Kar 13% jih navaja ostalo.

Kako pogosto delaš (odgovarjajo dijaki in študenti)?

Vsak mesec	5	9%
Med počitnicami	12	22%
Občasno	8	15%
Ne delam	29	54%

Tudi izmed dijaki in študenti v tej starostni skupini jih dobra polovica ne dela, ostali ki pa delajo, pa največ delajo med počitnicami. Nekaj manj jih dela samo občasno, le 9% pa redno-vsak mesec.

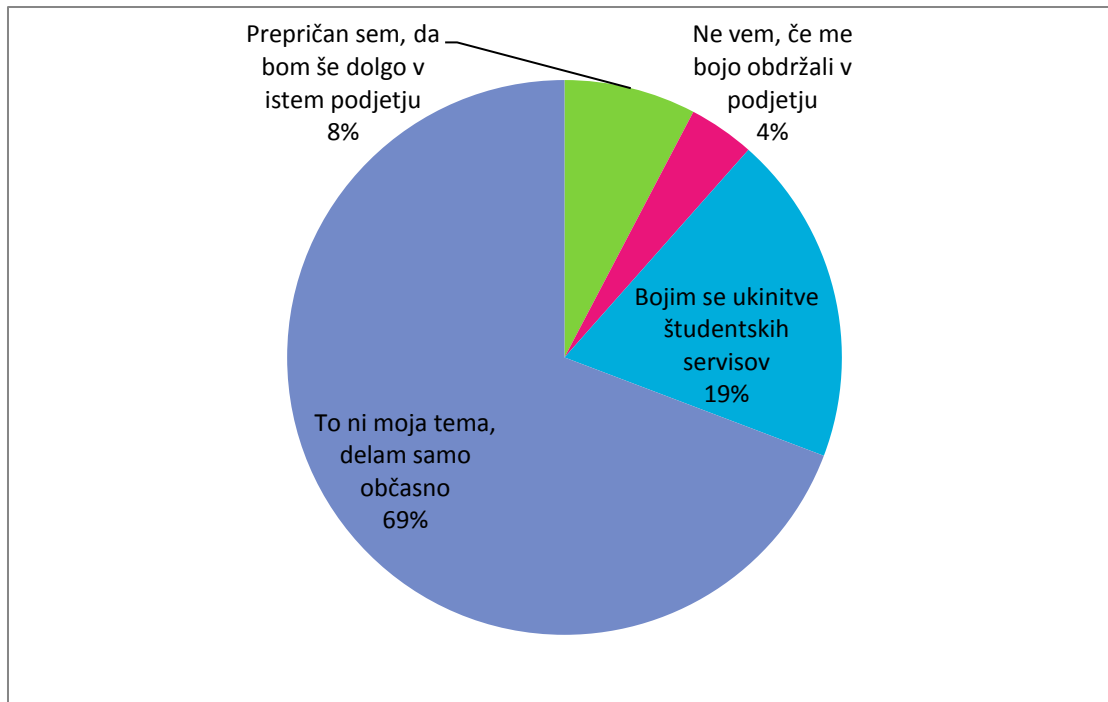
Zaposlen sem za...

Določen čas	0	0%
Nedoločen čas	1	100%
Nezaposlen	0	0%

Ta starostna skupina ne obiskuje redne službe in dela le priložnostno. Zaposlena je samo ena oseba in ta za nedoločen čas.

Kako najbolje opišeš varnost tvojega delovnega mesta (pri zaposlitvi ali študentskem delu)

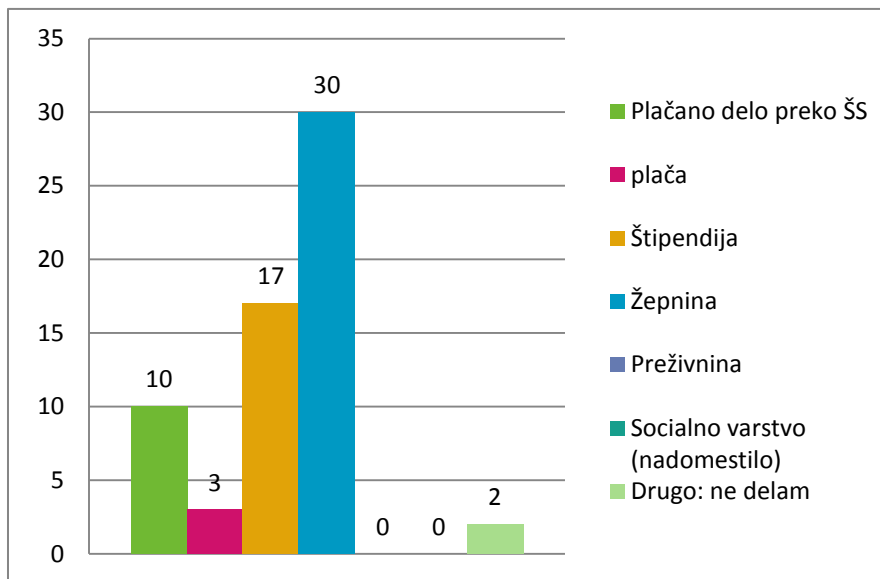
Prepričan sem, da bom še dolgo v istem podjetju	4	8%
Ne vem, če me bojo obdržali v podjetju	2	4%
V podjetju načrtujejo varčevanje, mogoče bodo tudi odpuščali zaposlene	0	0%
Bojim se ukinitve študentskih servisov	10	19%
To ni moja tema, delam samo občasno	36	69%

Večina jih dela le občasno, tako da niti ne razmišljajo o varnosti, 19% pa se jih boji ukinitve servisov. Mladi se ne zavedajo problematike.

Katere mesečne dohodke imaš?

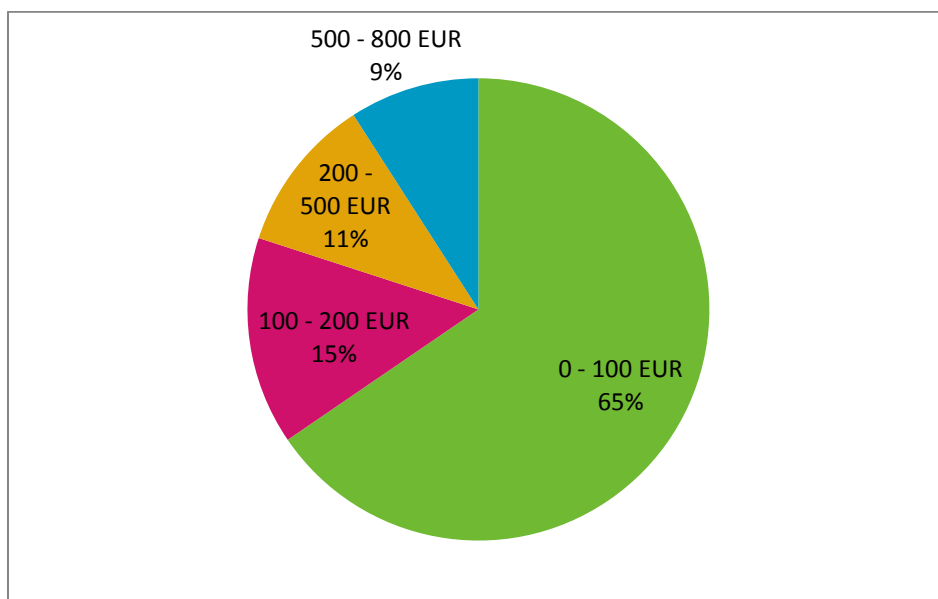
Plačano delo preko ŠS	10	16%
plača	3	5%
Štipendija	17	28%
Žepnina	30	48%
Preživnina	0	0%
Socialno varstvo (nadomestilo)	0	0%
Drugo:	2	3%

Slaba polovica otrok prejema žepnino, ostali pa imajo dohodke iz drugih virov. Slaba tretjina jih prejema štipendijo, 16% pa ima svojo plačo preko ŠS.

Koliko zaslužiš z delom na mesec?

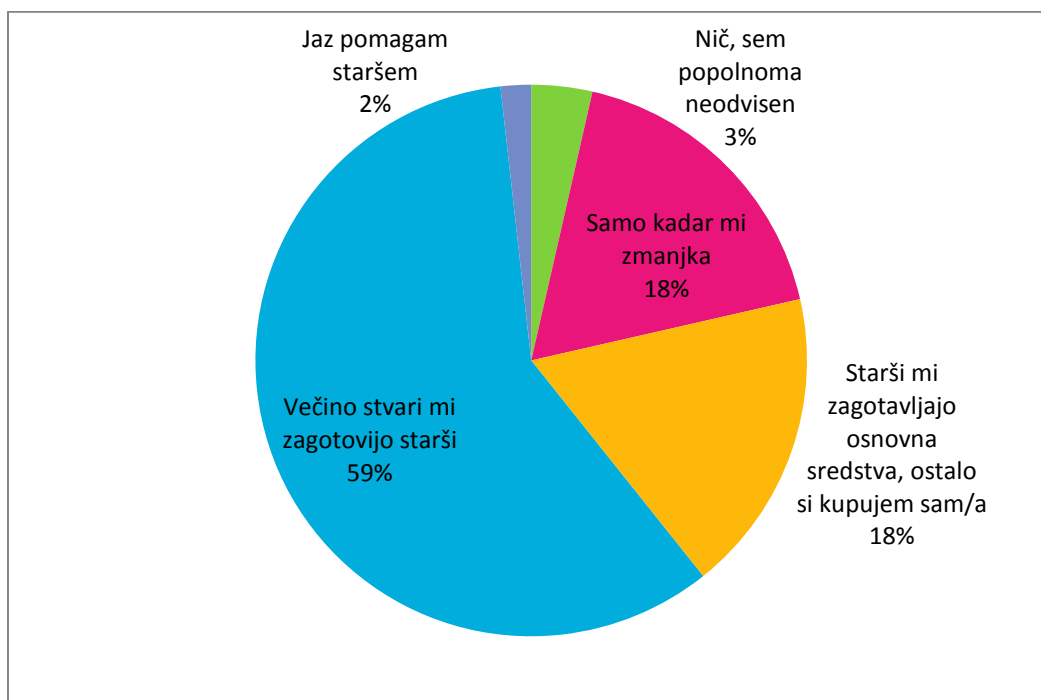
0 - 100 EUR	36	65%
100 - 200 EUR	8	15%
200 - 500 EUR	6	11%
500 - 800 EUR	5	9%
800 - 1000 EUR	0	0%
Nad 1.000 EUR	0	0%

Dohodki mladih so pri večini do 100 EUR, le slabih 10 % pa nad 500 EUR.

Koliko ti finančno pomagajo starši?

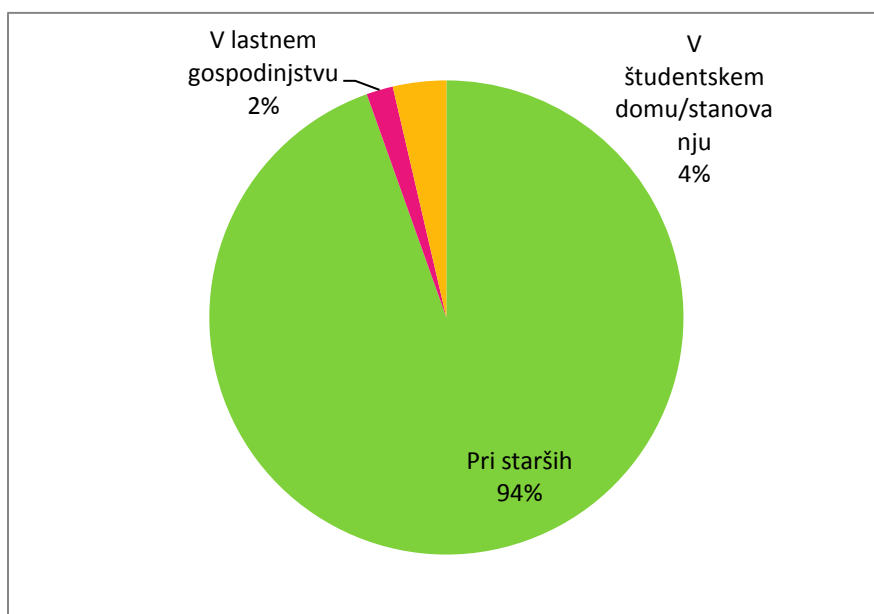
Nič, sem popolnoma neodvisen	2	5%
Samo kadar mi zmanjka	10	18%
Starši mi zagotavljajo osnovna sredstva, ostalo si kupujem sam/a	10	18%
Večino stvari mi zagotovijo starši	33	59%
Jaz pomagam staršem	1	3%

Neodvisnih je slabih 10%, medtem ko veliki večini pomagajo starši.

Živim...

Pri starših	52	94%
V lastnem gospodinjstvu	1	2%
V študentskem domu/stanovanju	2	4%
Drugo:	0	0%

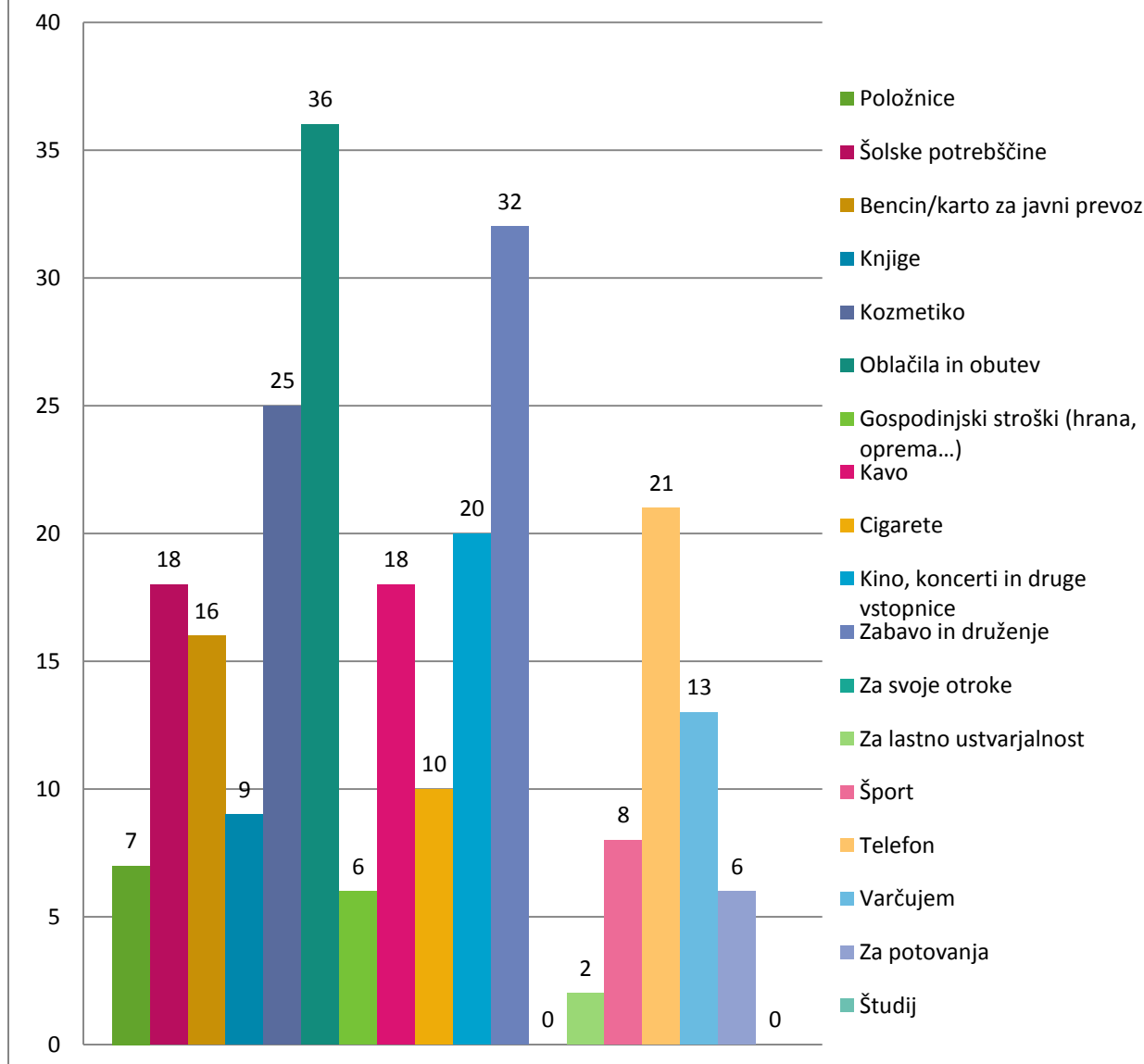

Kar 94% otrok še vedno živi pri starših!

Za kaj porabiš svoj denar (tukaj ne obkrožaj tistega, kar ti kupijo starši)? (možnih več odgovorov)

Položnice	7	3%
Šolske potrebščine	18	7%
Bencin/karto za javni prevoz	16	6%
Knjige	9	4%
Kozmetiko	25	10%
Oblačila in obutev	36	15%
Gospodinjski stroški (hrana, oprema...)	6	2%
Kavo	18	7%
Cigarete	10	5%
Kino, koncerti in druge vstopnice	20	8%
Zabavo in druženje	32	13%
Za svoje otroke	0	0%
Za lastno ustvarjalnost	2	1%
Šport	8	3%
Telefon	21	9%
Varčujem	13	6%
Za potovanja	6	1%
Študij	0	0%

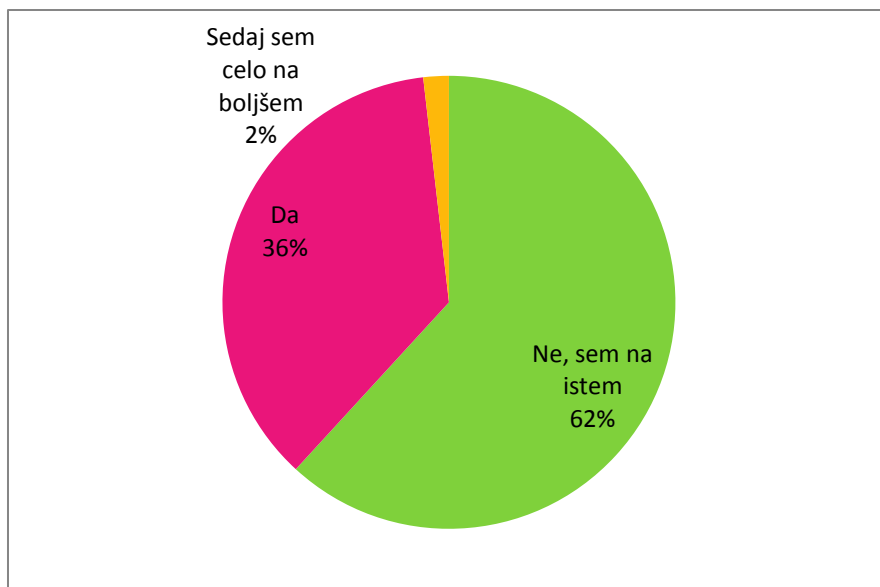
Naslov grafikona

Največ denarja otroci potrošijo za oblačila, obutev, kozmetiko ter zabavo in druženje.

Ali se ti je zaradi svetovne gospodarske krize kaj spremenil ekonomsko-socialni položaj?

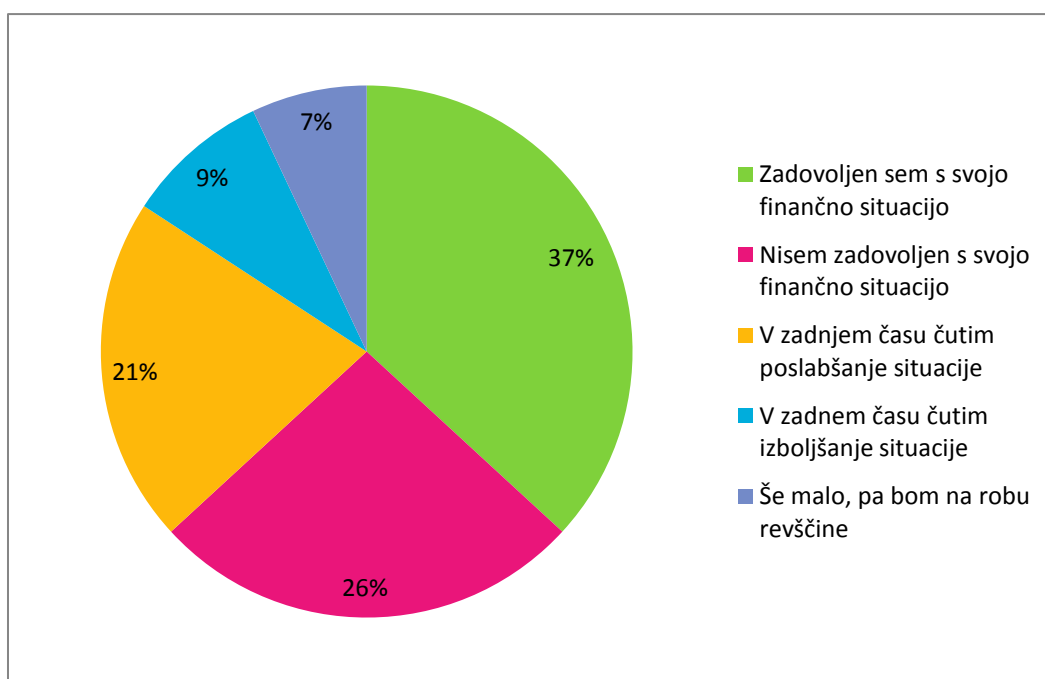
Ne, sem na istem	34	62%
Da	20	36%
Sedaj sem celo na boljšem	1	2%

Več kot polovica otrok ne občuti gospodarske krize.

Kaj najbolje opiše tvoje mnenje?

Zadovoljen sem s svojo finančno situacijo	21	37%
Nisem zadovoljen s svojo finančno situacijo	15	26%
V zadnjem času čutim poslabšanje situacije	12	21%
V zadnem času čutim izboljšanje situacije	5	9%
Še malo, pa bom na robu revščine	4	7%

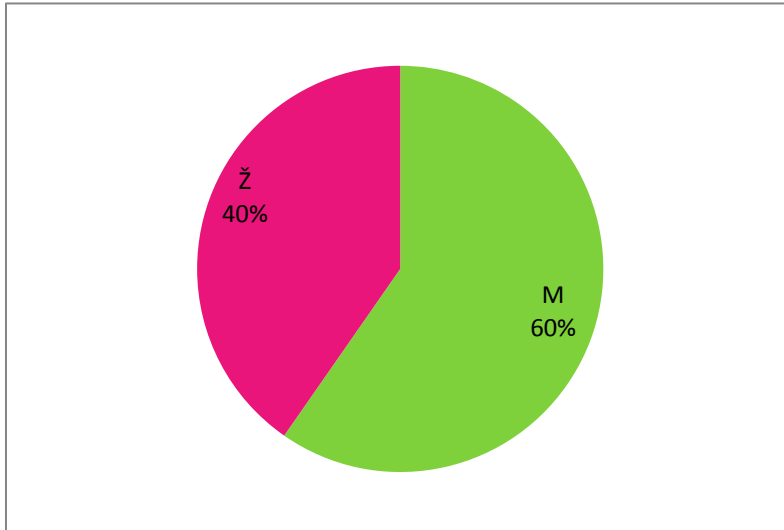

Slaba polovica otrok je zadovoljna s svojo finančno situacijo.

4.3 ANALIZA REZULTATOV STAROSTNE SKUPINE OD 20 DO 25 LET

Spol

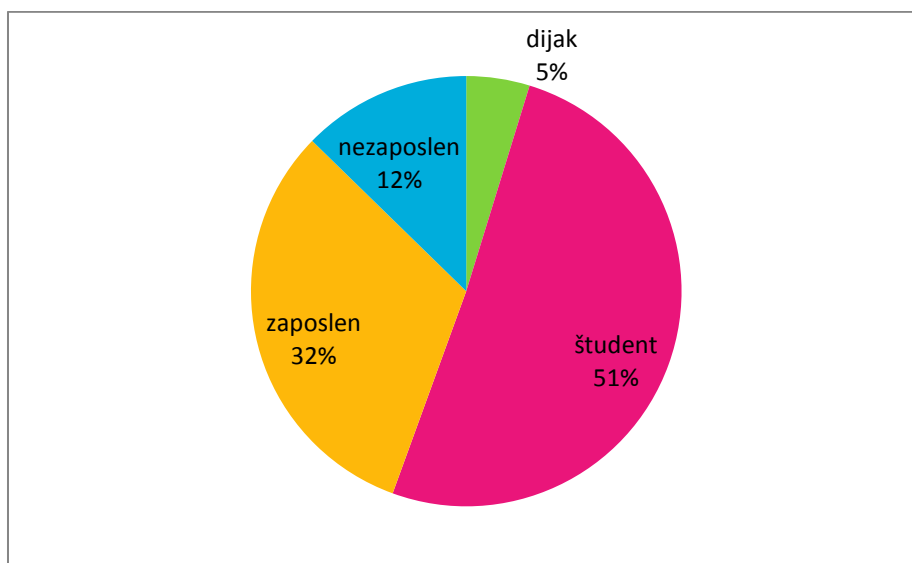
Moški	37	60%
Ženske	25	40%

Starostne skupine, starih od 20 do 25 let je bilo največ moških, to je 37, žensk je bilo 25.

Kakšen je tvoj status?

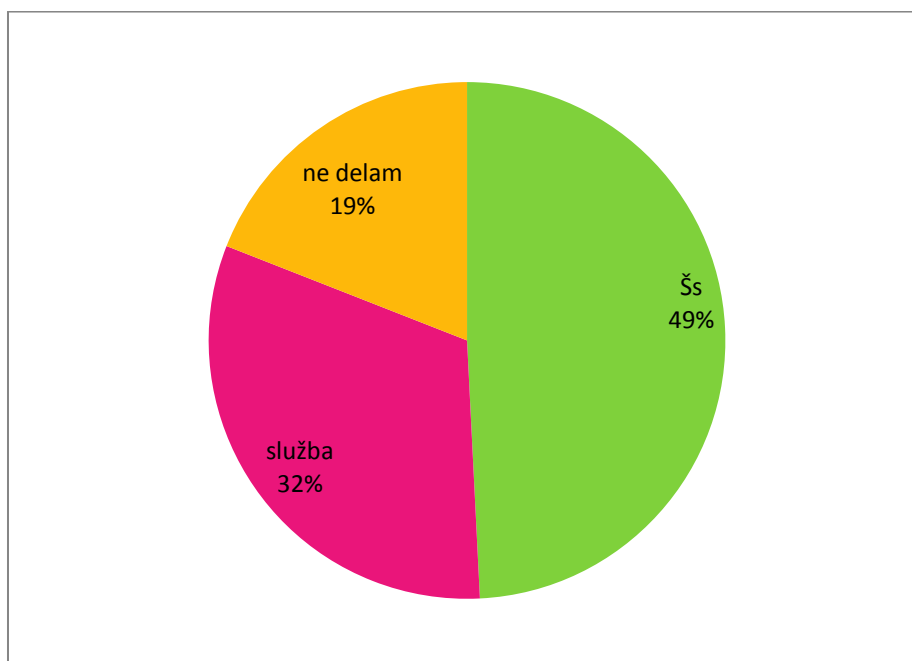
dijak	3	5%
študent	32	51%
zaposlen	20	32%
nezaposlen	8	12%

Anketiranih starostne skupine 20 do 25 je polovica študentov, kar je za to starostno skupino tudi pričakovano, 20 je zaposlenih, 8 je nezaposlenih in 3 so dijaki.

Ali delaš?

Šs	31	49%
služba	20	32%
ne delam	12	19%
ostalo	0	0%

Polovica jih dela preko študentskega servisa, saj je večina študentov, 20 je zaposlenih in 12 jih ne dela.

Kako pogosto delaš (odgovarjajo dijaki in študenti)?

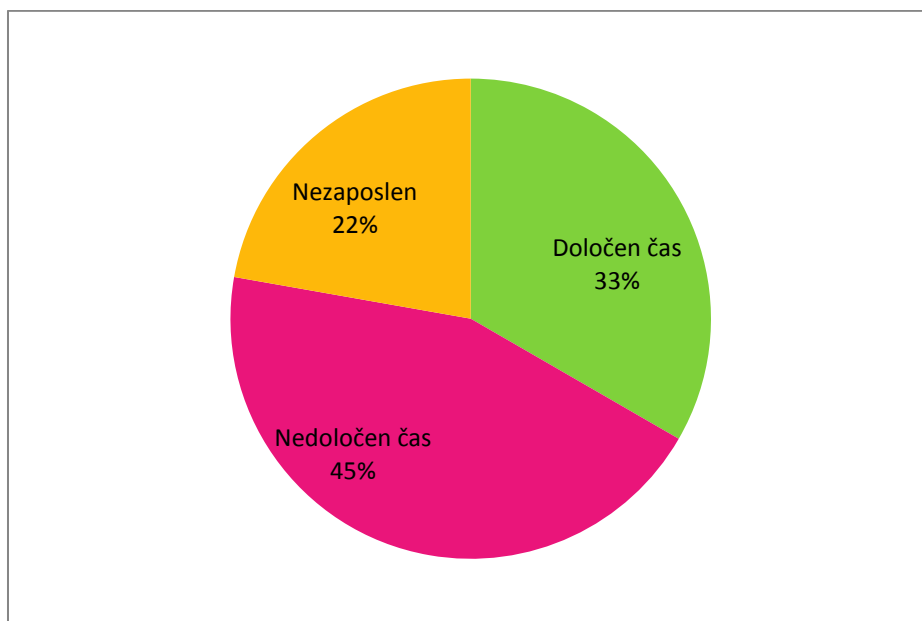
Vsak mesec	21	46%
Med počitnicami	6	13%
Občasno	12	26%
Ne delam	7	15%

Skoraj polovica anketiranih dela vsak mesec, sledijo jim občasno zaposleni, 7 jih ne dela in 6, ki delajo samo med počitnicami.

Zaposlen sem za

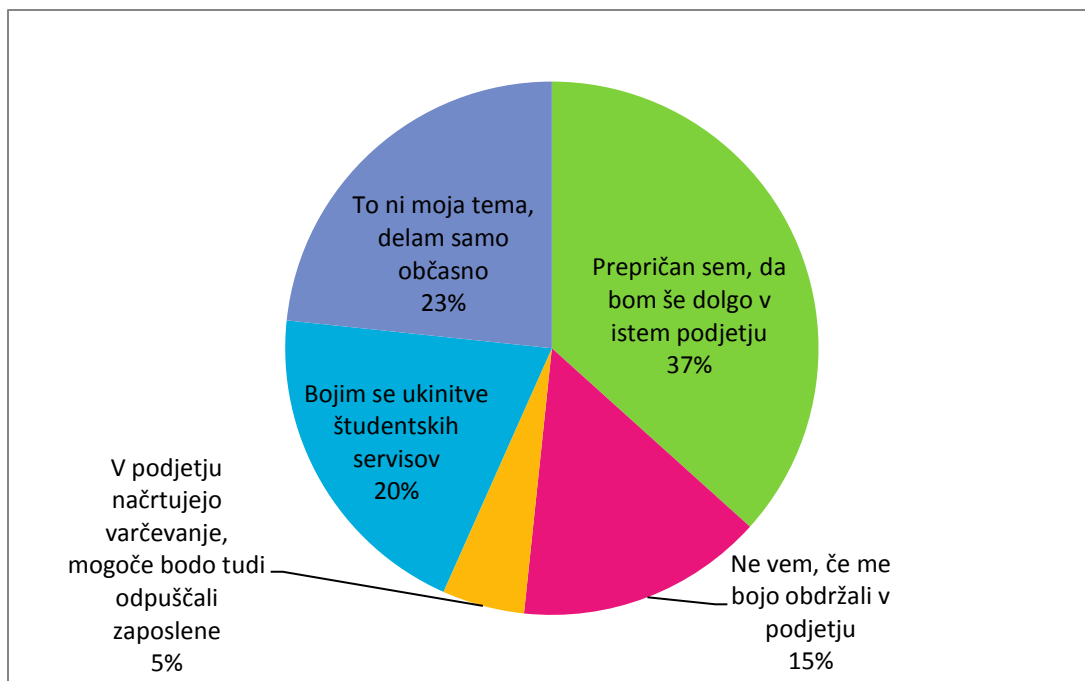
Določen čas	9	33%
Nedoločen čas	12	45%
Nezaposlen	6	22%

Skoraj polovica mladih v tej starostni skupini, ki so zaposleni, so zaposleni za nedoločen čas, sledijo jim 9, ki so zaposleni za določen čas ter 6 brezposelnih.

Kako najbolje opišeš varnost tvojega delovnega mesta (pri zaposlitvi ali študentskem delu)

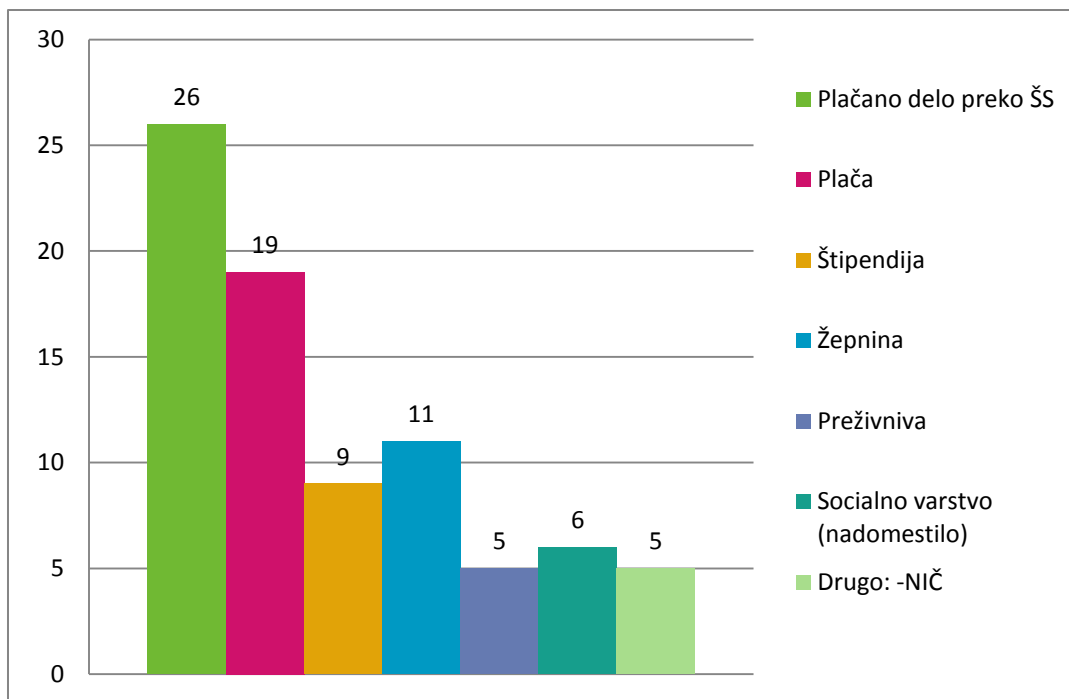
Prepričan sem, da bom še dolgo v istem podjetju	22	37%
Ne vem, če me bojo obdržali v podjetju	9	15%
V podjetju načrtujejo varčevanje, mogoče bodo tudi odpuščali zaposlene	3	5%
Bojim se ukinitve študentskih servisov	12	20%
To ni moja tema, delam samo občasno	14	23%

37% je prepričanih, da bo še dolgo ostala v istem podjetju, 23% jih dela samo občasno in se jih ta tema ne tiče, 12 se jih boji ukinitve študentskih servisov, 9 jih ni prepričanih da jih bodo obdržali v istem podjetju in 3 so, ki v podjetju načrtujejo varčevanje, mogoče bodo tudi odpuščali.

Katere mesečne dohodke imaš?

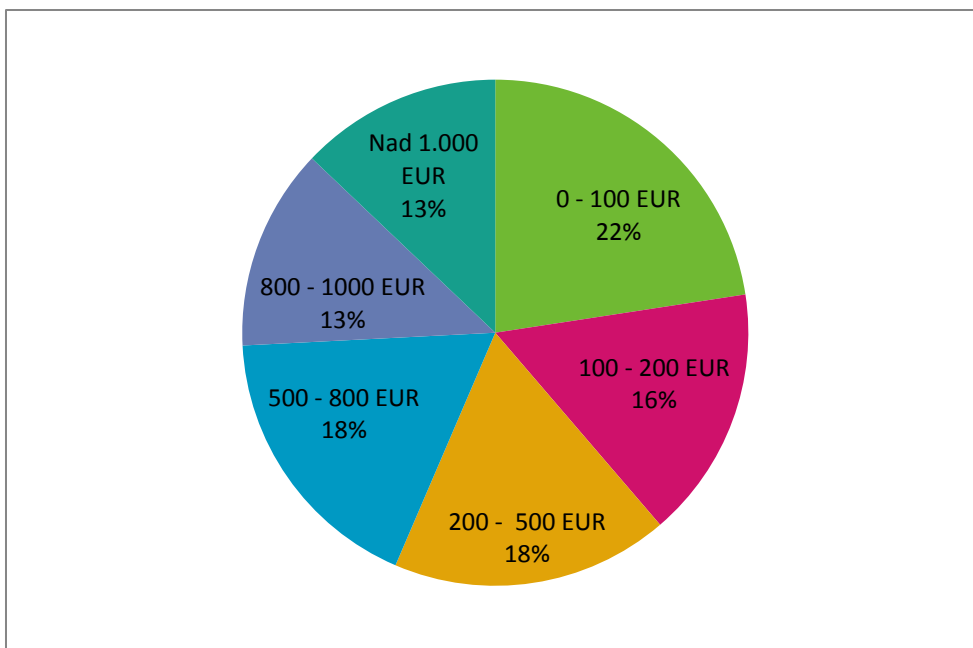
Plačano delo preko ŠS	26
Plača	19
Štipendija	9
Žepnina	11
Preživniva	5
Socialno varstvo (nadomestilo)	6
Drugo	5

Po podatkih anketirane starostne skupine 20 do 25 je največ anketirancev, ki imajo plačno delo preko ŠS to je 26 od 63, sledijo jim zaposleni- plača 19 anketirancev, 11 ki dobi žepnino, predvidevam da so to dijaki, 9, ki dobijo štipendijo, 6 socialno varstvo, 5 jih dobi preživnino in 5 ki nima prihodkov.

Koliko zaslužiš z delom na mesec:

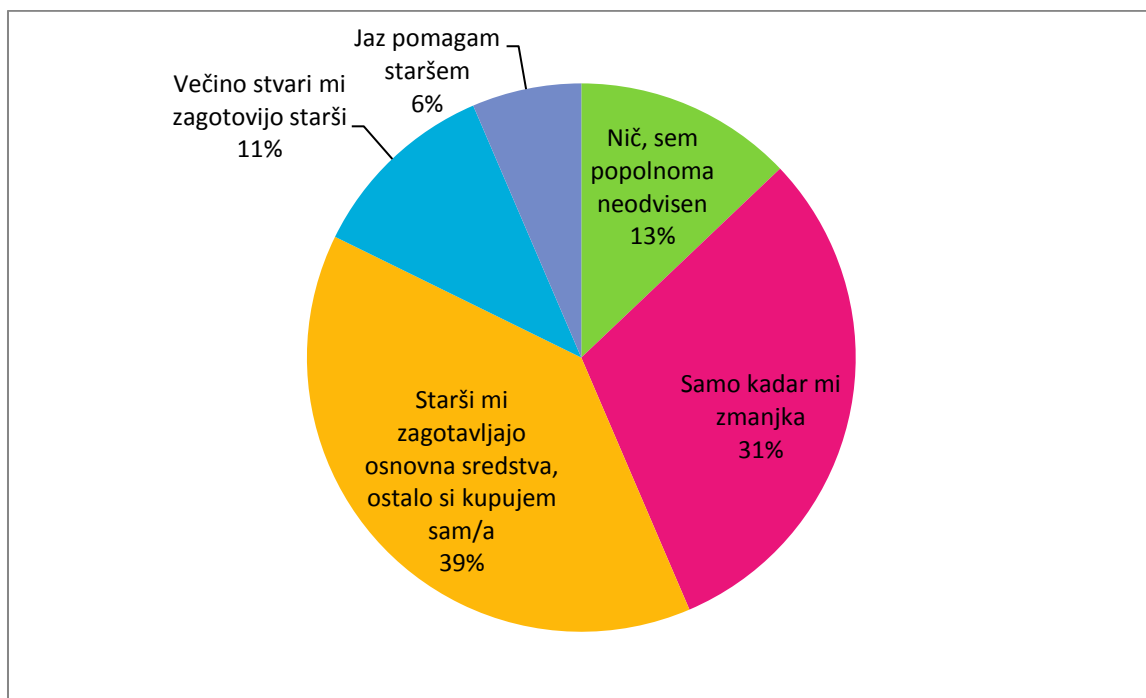
0 - 100 EUR	14	22%
100 - 200 EUR	10	16%
200 - 500 EUR	11	18%
500 - 800 EUR	11	18%
800 - 1000 EUR	8	13%
Nad 1.000 EUR	8	13%

Največ anketiranih starostne skupine 20 do 25 zasluži do 100 EUR, kar se mi zdi logično saj je večina študentov ali dijakov. Sledi jim 11 takih, ki zaslužijo od 200 - 500 EUR in od 500 - 800 EUR , 10 jih zasluži 100 - 200 EUR. Najmanjše število anketiranih pa zasluži med 800 EUR -1000 EUR, ter 8 nad 1000 EUR.

Koliko ti finančno pomagajo starši?

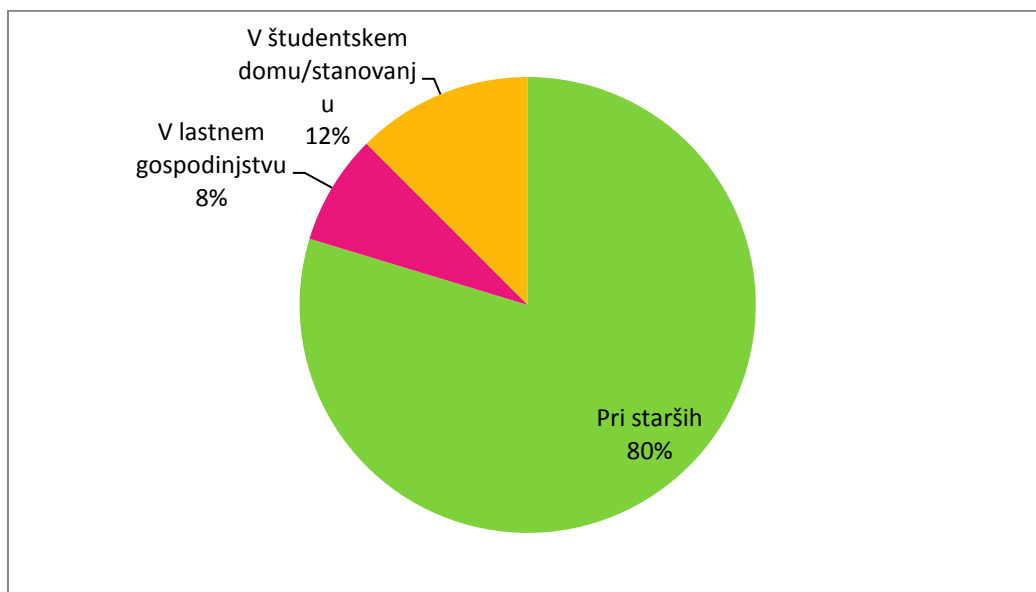
Nič, sem popolnoma neodvisen	8	13%
Samo kadar mi zmanjka	19	31%
Starši mi zagotavljajo osnovna sredstva, ostalo si kupujem sam/a	24	39%
Večino stvari mi zagotovijo starši	7	11%
Jaz pomagam staršem	4	6%

Največ, 39% je takih, ki jim starši zagotavljajo osnovna sredstva, ostalo si kupujejo sami, 31% pomagajo starši kadar jim zmanjka njihovih prihodkov, 13% je popolnoma neodvisnih od staršev, 11% pa je takih, ki jim večino stvari zagotovijo starši, 4 pa celo pomagajo svojim staršem.

Živim...

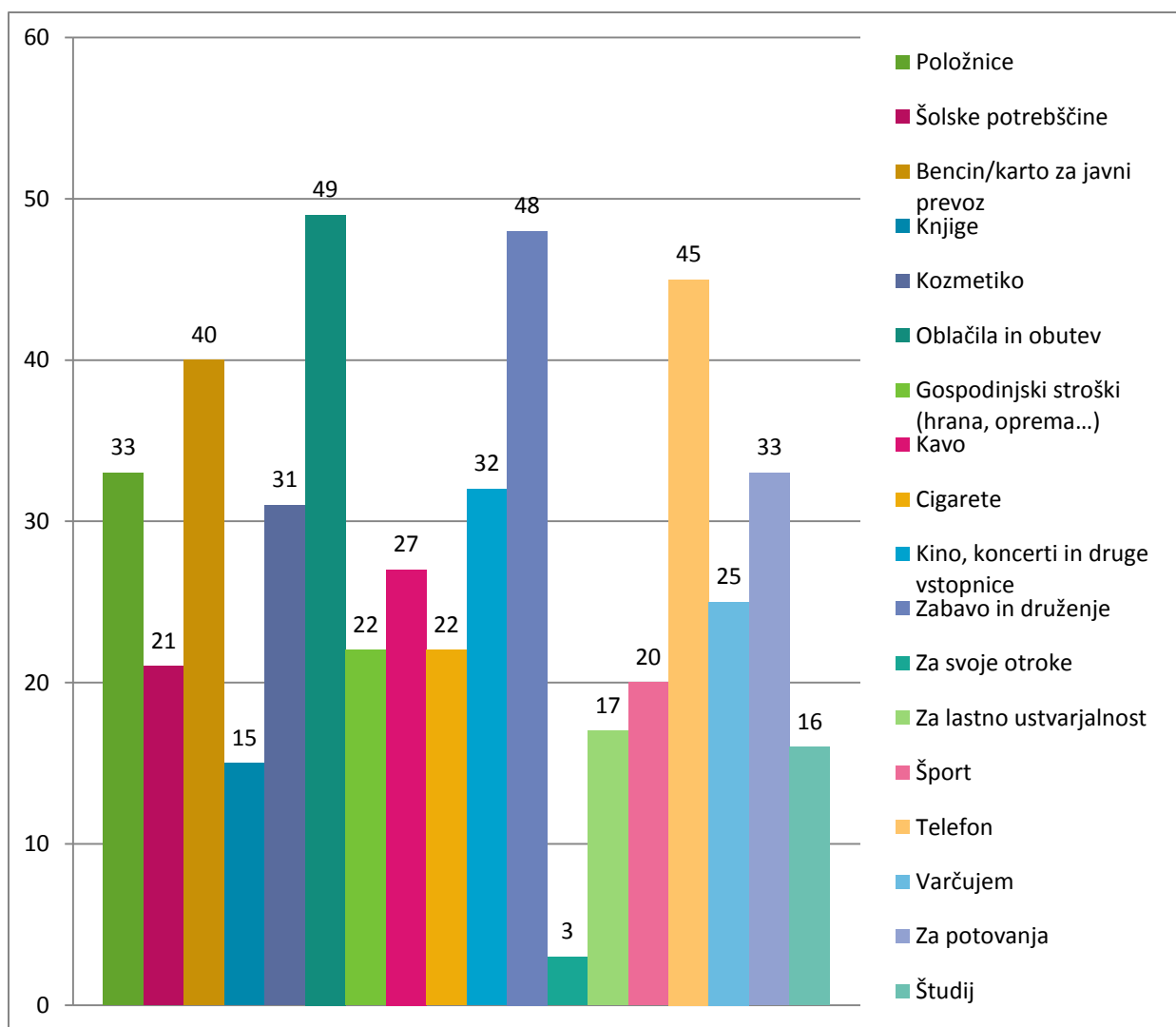
Pri starših	51	80%
V lastnem gospodinjstvu	5	8%
V študentskem domu/stanovanju	8	12%
Drugo:	0	0

80% anketiranih živi pri starših, kar je tudi pričakovano za to starostno skupino saj je večina študentov. 8 jih živi v študentskem domu ali v stanovanju, in 5 v lastnem gospodinjstvu, sklepam da ti imajo že svojo družino.

Za kaj porabiš svoj denar (tukaj ne obkrožaj tistega, kar ti kupijo starši)? (možnih več odgovorov)

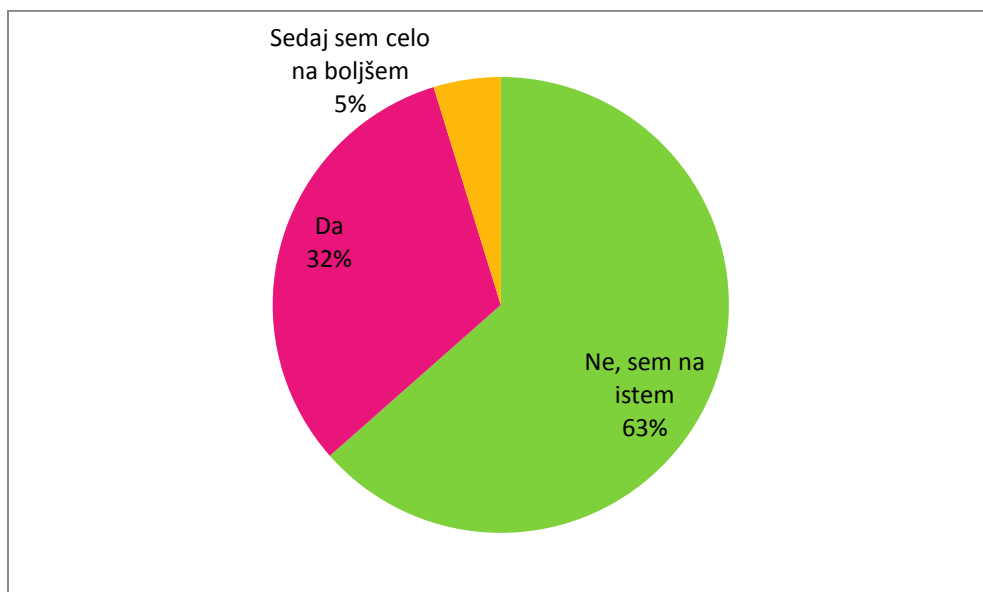
Položnice	33
Šolske potrebščine	21
Bencin/karto za javni prevoz	40
Knjige	15
Kozmetiko	31
Oblačila in obutev	49
Gospodinjški stroški (hrana, oprema...)	22
Kavo	27
Cigarete	22
Kino, koncerti in druge vstopnice	32
Zabavo in druženje	48
Za svoje otroke	3
Za lastno ustvarjalnost	17
Šport	20
Telefon	45
Varčujem	25
Za potovanja	33
Študij	16

Po podatkih anketirane starostne skupine od 20 do 25 let je največ denarja porabljenega za oblačila in obutev ter zabavo in druženje (10%). Takoj sledijo poraba za telefon (9%), bencin/karta za javni prevoz (8%), ter 7% za položnice in potovanja. 6% sredstev je namenjenih za kozmetiko, kino, koncerte in druge vstopnice. Sledijo anketiranci, ki namenijo sredstva za varčevanje in kavo (5%) . 4% sredstev je porabljenih za šolske potrebščine, cigarete, gospodinjske stroške in šport. 3% sredstev je namenjenih za študij, knjige ter za lastno ustvarjalnost.

Ali se ti je zaradi svetovne gospodarske krize kaj spremenil ekonomsko-socialni položaj?

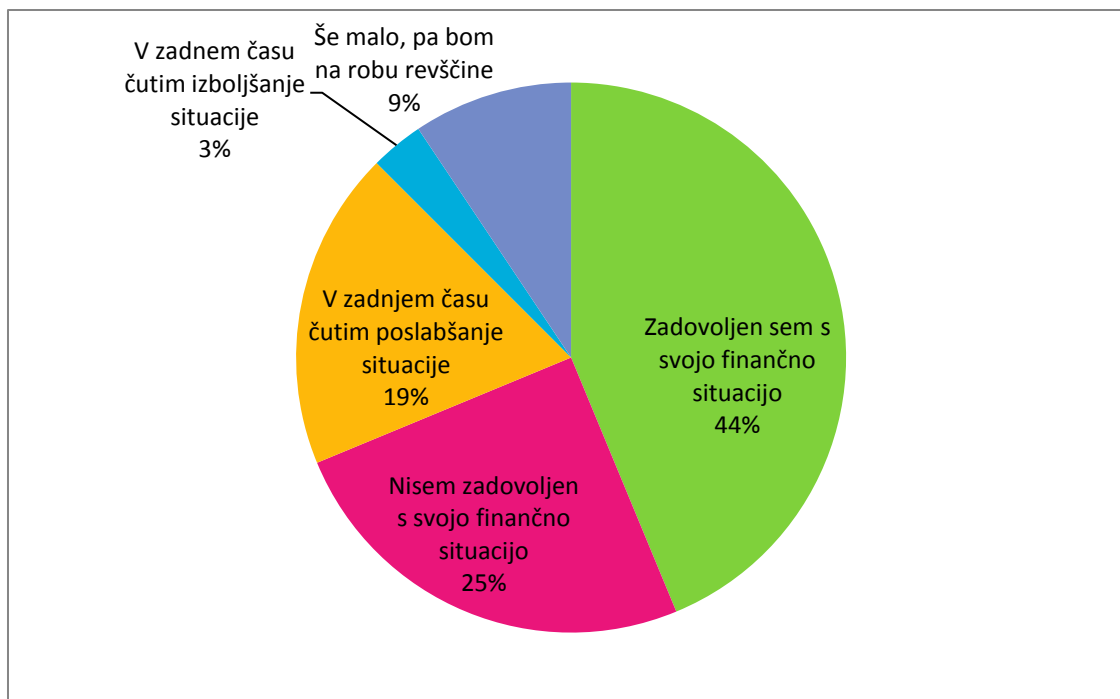
Ne, sem na istem	40	63%
Da	20	32%
Sedaj sem celo na boljšem	3	5%

Te starostne skupine gospodarska kriza ni veliko spremenila položaja mladih. Več kot polovica je na istem, 20 se je poslabšal in celo 3 so na boljšem.

Kaj najbolj opiše tvoje mnenje?

Zadovoljen sem s svojo finančno situacijo	28	44%
Nisem zadovoljen s svojo finančno situacijo	16	25%
V zadnjem času čutim poslabšanje situacije	12	19%
V zadnjem času čutim izboljšanje situacije	2	3%
Še malo, pa bom na robu revščine	6	9%

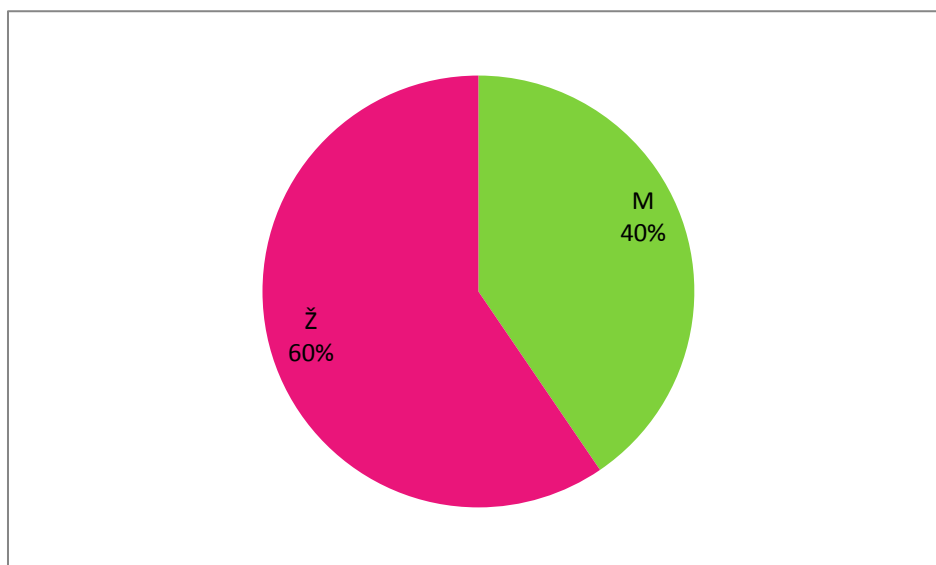

Skoraj polovica (44%) mladih je zadovoljnih s svojo finančno situacijo. Četrtnina je nezadovoljnih, 19% pa jih čuti poslabšanje. 6 oseb čuti, da bodo kmalu na robu revščine.

4.4 ANALIZA REZULTATOV STAROSTNE SKUPINE OD 25 DO 30 LET

Spol

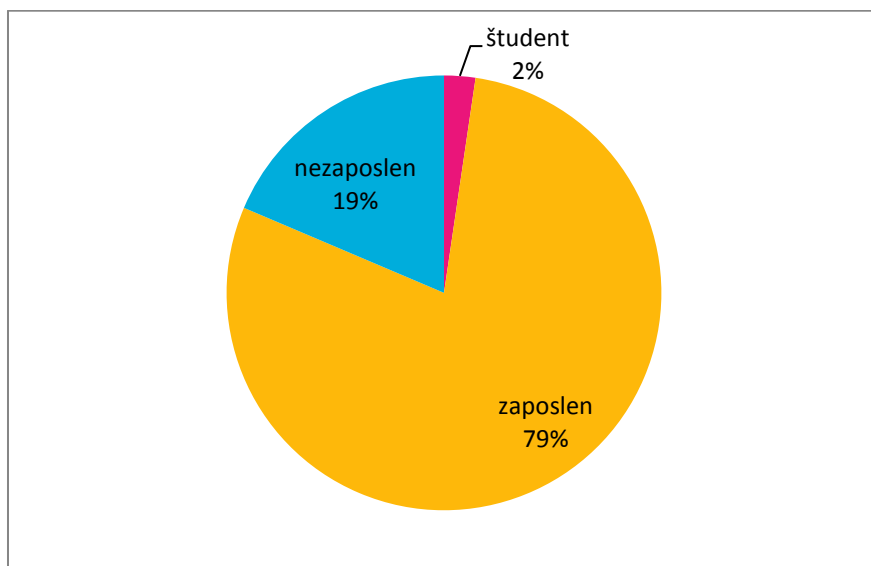
Moški	17	40%
Ženski	25	60%

V anketi je sodelovalo skupaj 42 posameznikov, od tega 17 moških ter 25 žensk.

Kakšen je tvoj status?

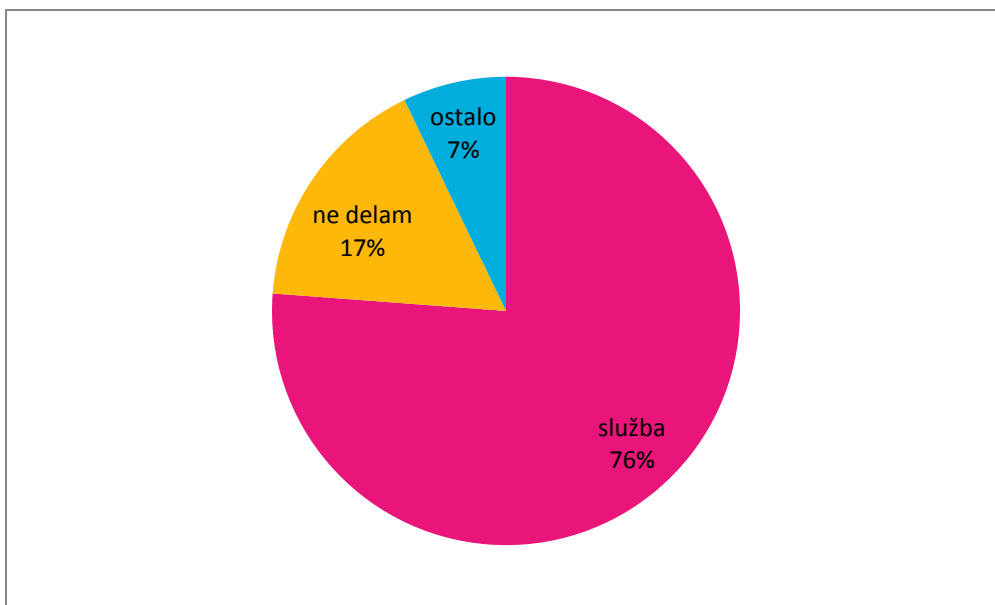
dijak	0	0
študent	1	2%
zaposlen	34	79%
nezaposlen	8	19%

Iz grafa je razvidno, da je od anketiranih oseb 34 zaposlenih, 8 oseb je nezaposlenih ter 1 oseba s statusom študenta.

Ali delaš?

Šs	0	0
služba	32	76%
ne delam	7	17%
ostalo	3	7%

Anketirani so v večini v službi, 7 oseb ne dela.

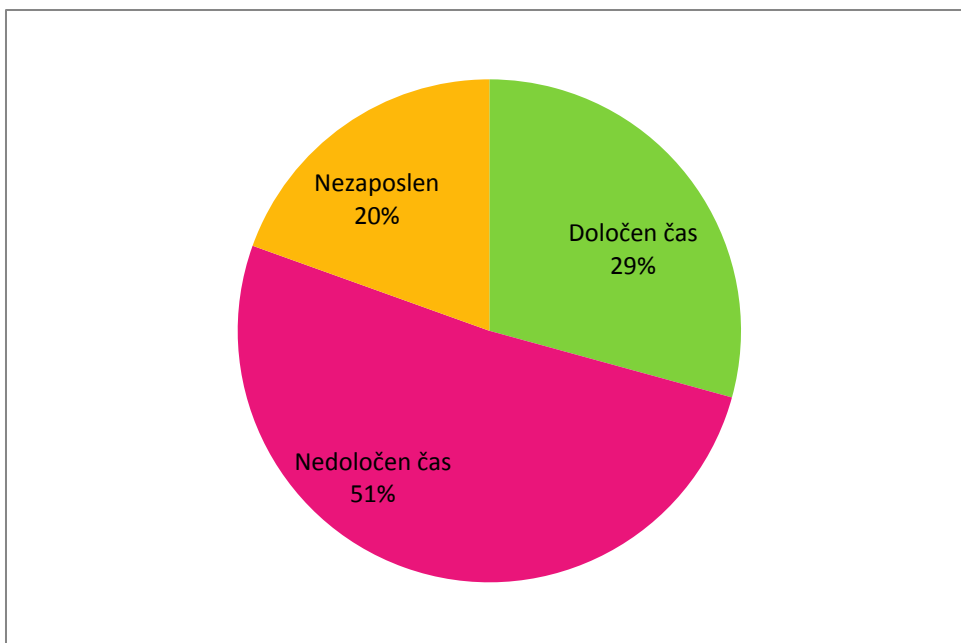
Kako pogosto delaš (odgovarjajo dijaki in študenti)?

Vsak mesec	1
Med počitnicami	0
Občasno	0
Ne delam	0

Izmed anketiranih v tej starostni skupini je samo en študent, ta dela vsak mesec.

Zaposlen sem za

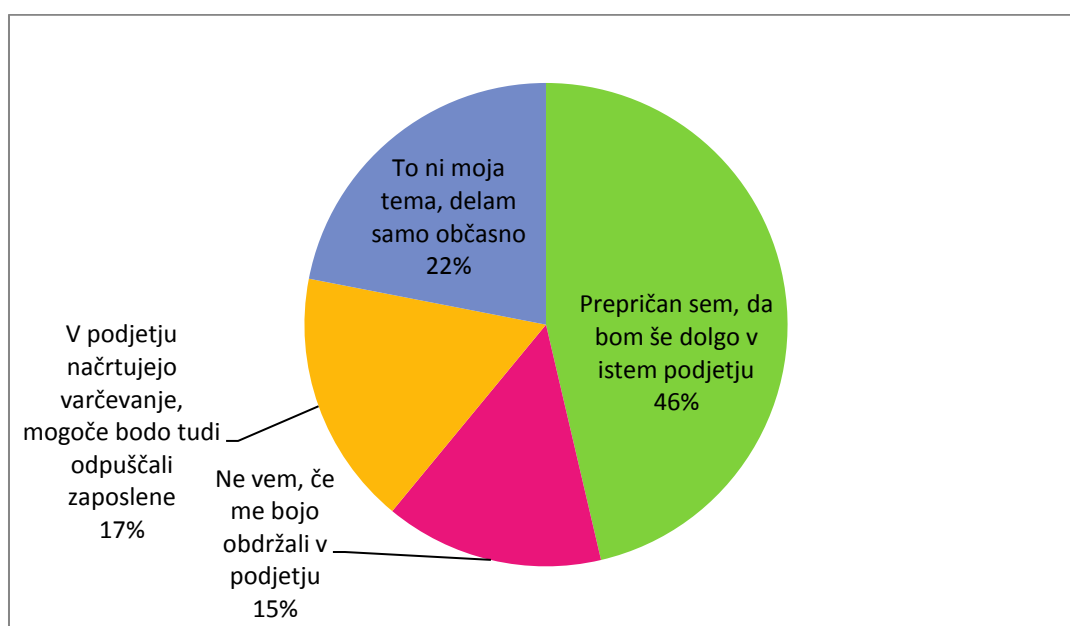
Določen čas	12	29%
Nedoločen čas	21	51%
Nezaposlen	8	20%

Razlika med zaposlenimi je v tem, da je 21 oseb zaposleno za nedoločen čas, 12 oseb je v službi za določen čas, 8 oseb pa je nezaposlenih.

Kako najbolje opišeš varnost tvojega delovnega mesta (pri zaposlitvi ali študentskem delu)

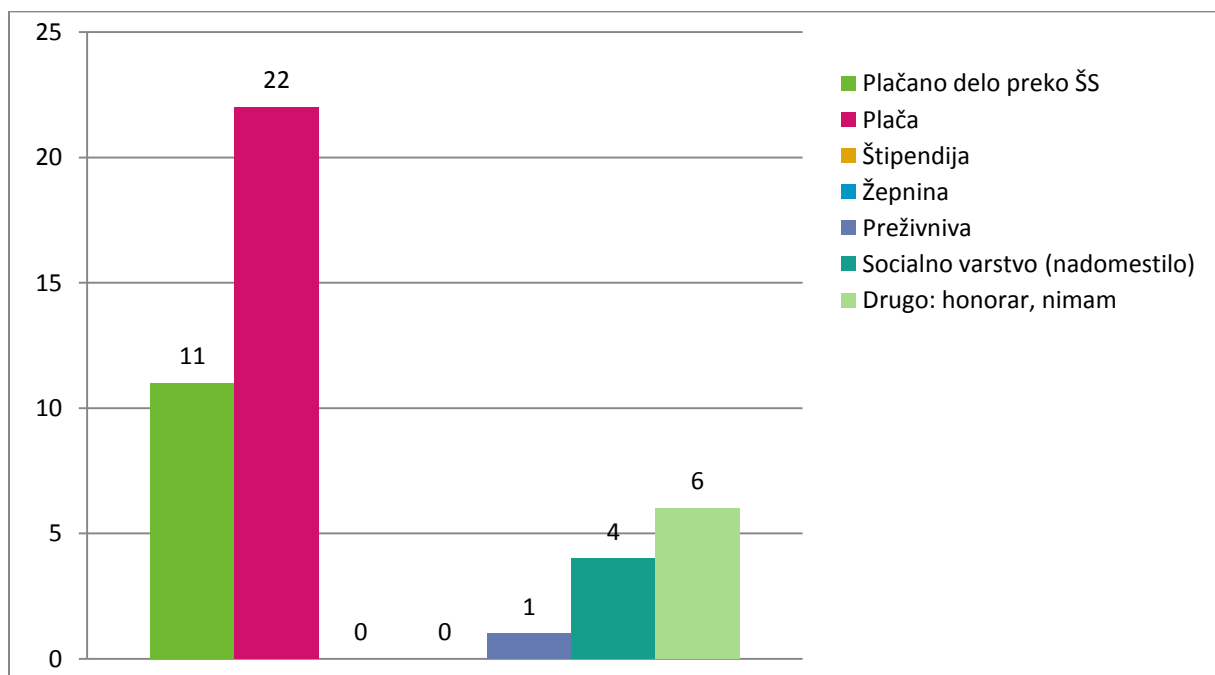
Prepričan sem, da bom še dolgo v istem podjetju	19	46%
Ne vem, če me bojo obdržali v podjetju	6	15%
V podjetju načrtujejo varčevanje, mogoče bodo tudi odpuščali zaposlene	7	17%
Bojim se ukinitve študentskih servisov	0	0%
To ni moja tema, delam samo občasno	9	22%

Na vprašanje, kako posamezniki opišejo svojo varnost na delovnem mestu, jih je polovica prepričanih, da bodo še dolgo v istem podjetju, 22% meni, da se jih ta tema ne dotika, 17% pričakuje krčenje delovnih mest v podjetju, 15% pa se jih boji za svoje delovno mesto.

Katere mesečne dohodke imaš?

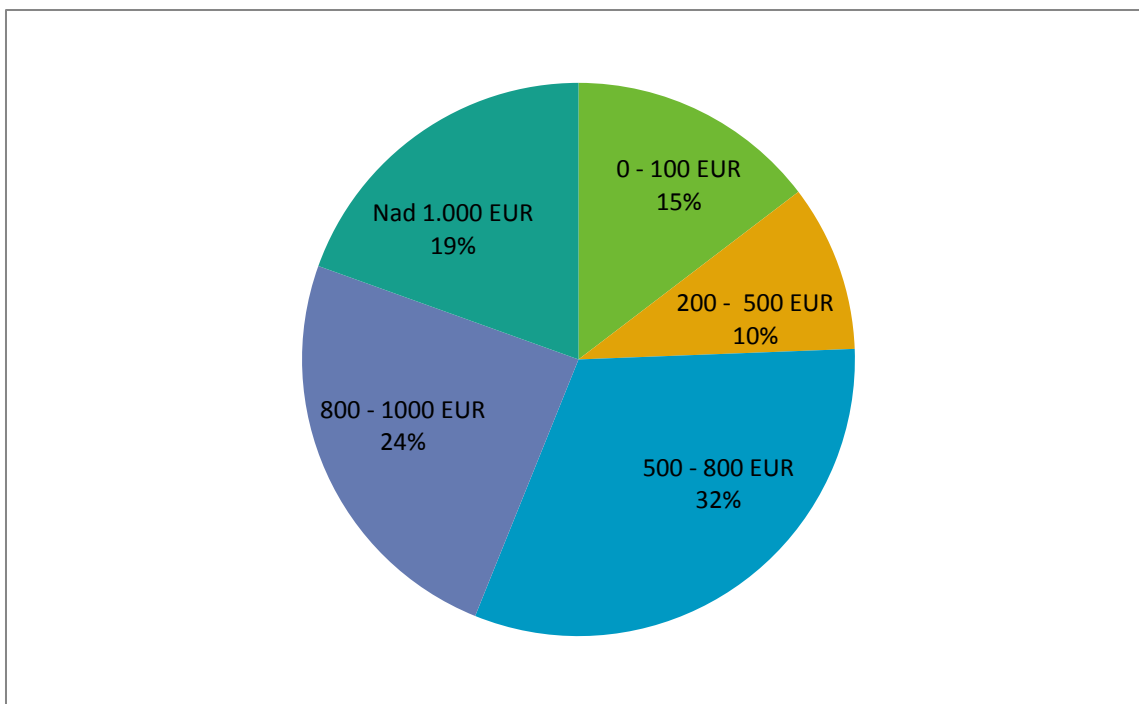
Plačano delo preko ŠS	11
Plača	22
Štipendija	0
Žepnina	0
Preživnina	1
Socialno varstvo (nadomestilo)	4
Drugo:	6

Od 44 vprašanih oseb jih ima 50% redno plačo, 11 jih ima plačo iz študentskega dela, 6 oseb navaja pod drugo, da nimajo nič dohodkov ali pa prejemajo honorar, 4 osebe imajo dohodke iz socialnega varstva, ena oseba pa ima preživnino.

Koliko zaslužiš z delom na mesec:

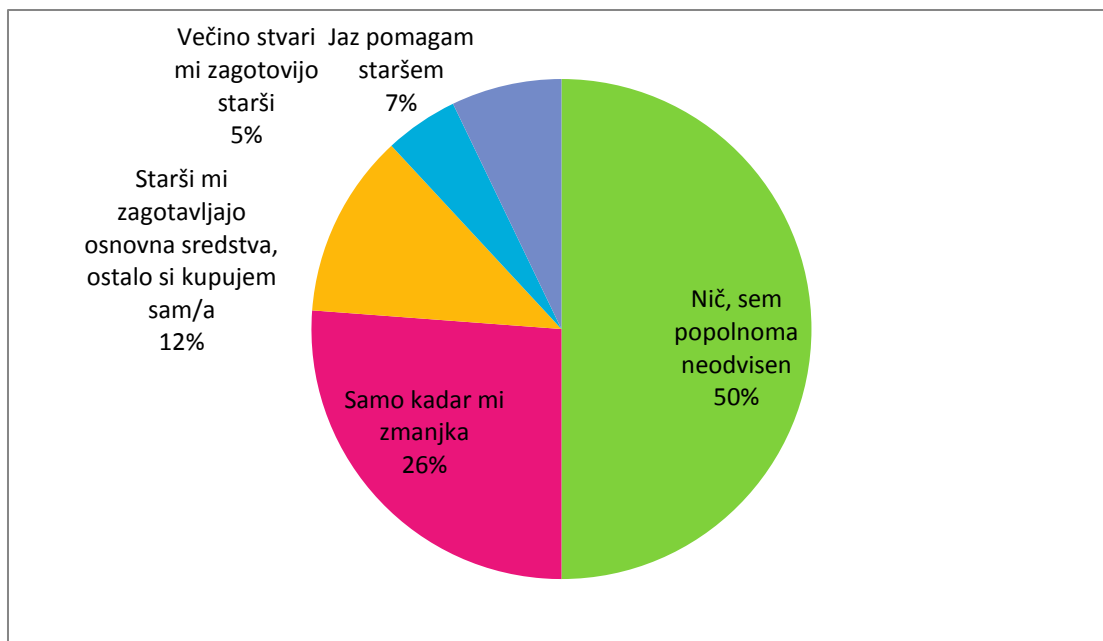
0 - 100 EUR	6	15%
100 - 200 EUR	0	0
200 - 500 EUR	4	10%
500 - 800 EUR	13	32%
800 - 1000 EUR	10	24%
Nad 1.000 EUR	8	19%

Z delom na mesec so zasluži različni, glede na status osebe, 32% bi lahko rekli, da so nekje v srednjem plačnem razredu, po navedeni lestvici, 24% anketiranih zasluži med 800 in 1000€, osebe, ki so odvisne od socialnih transferjev ter ostalih nerednih prihodkih je 10%, ter 15% oseb z do 100€ prihodka.

Koliko ti finančno pomagajo starši?

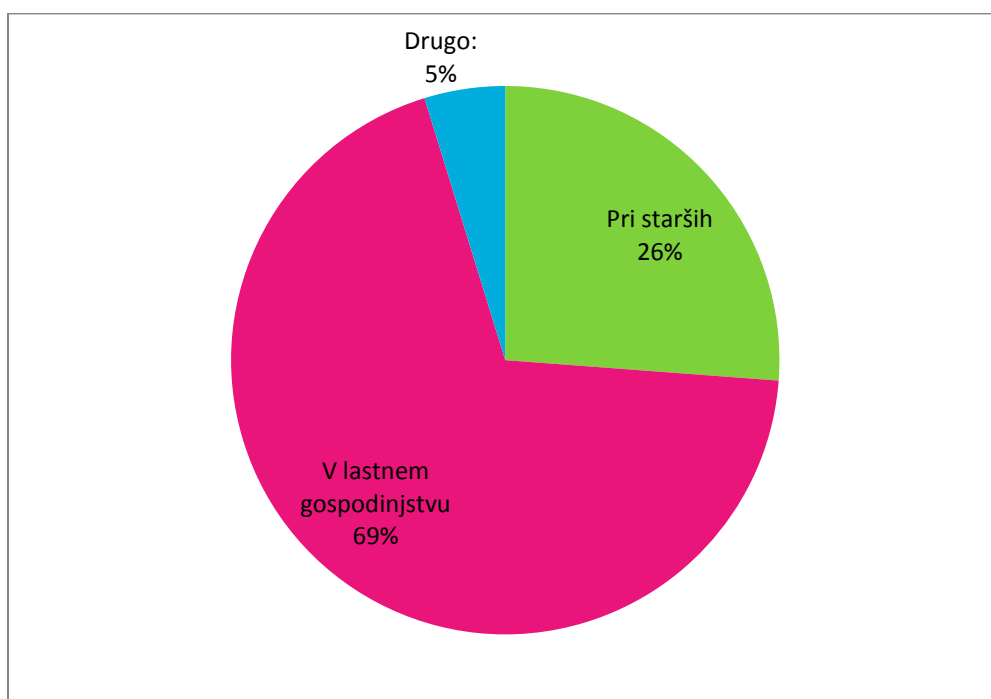
Nič, sem popolnoma neodvisen	21	50%
Samo kadar mi zmanjka	11	26%
Starši mi zagotavljajo osnovna sredstva, ostalo si kupujem sam/a	5	12%
Večino stvari mi zagotovijo starši	2	5%
Jaz pomagam staršem	3	7%

50% vprašanih je popolnoma neodvisnih, 26% vprašanih finančno pomoč poiščejo pri starših, kadar jim zmanjka svojih prihodkov, še vedno je 12% takih, ki jim starši zagotavljajo osnovna sredstva.

Živim...

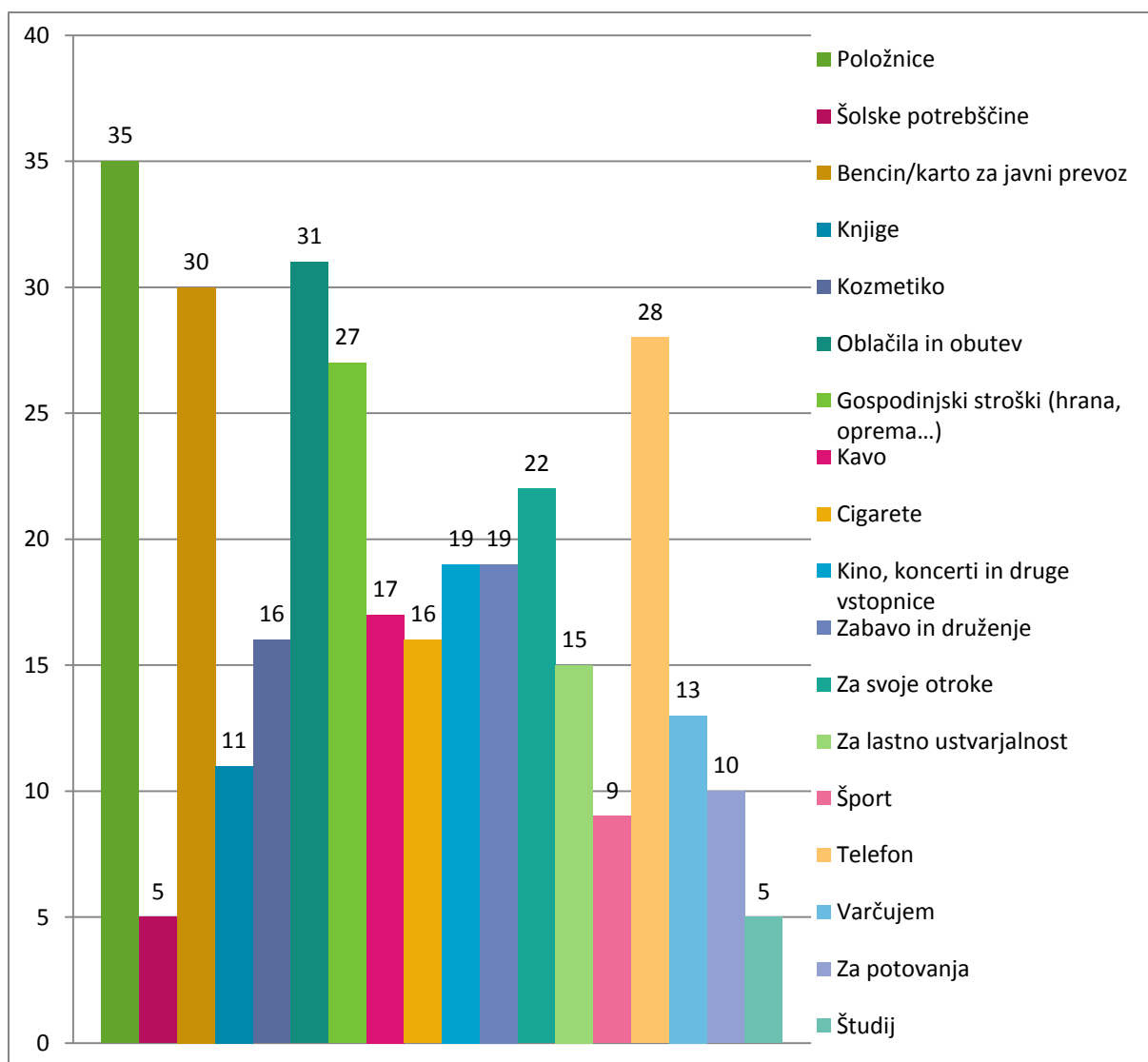
Pri starših	11	26%
V lastnem gospodinjstvu	29	69%
V študentskem domu/stanovanju	0	0
Drugo:	2	5%

Med anketiranimi jih 11 živi pri starših, v lastnem gospodinjstvu jih je tri četrtine, kar je 29 oseb.

Za kaj porabiš svoj denar (tukaj ne obkrožaj tistega, kar ti kupijo starši)? (možnih več odgovorov)

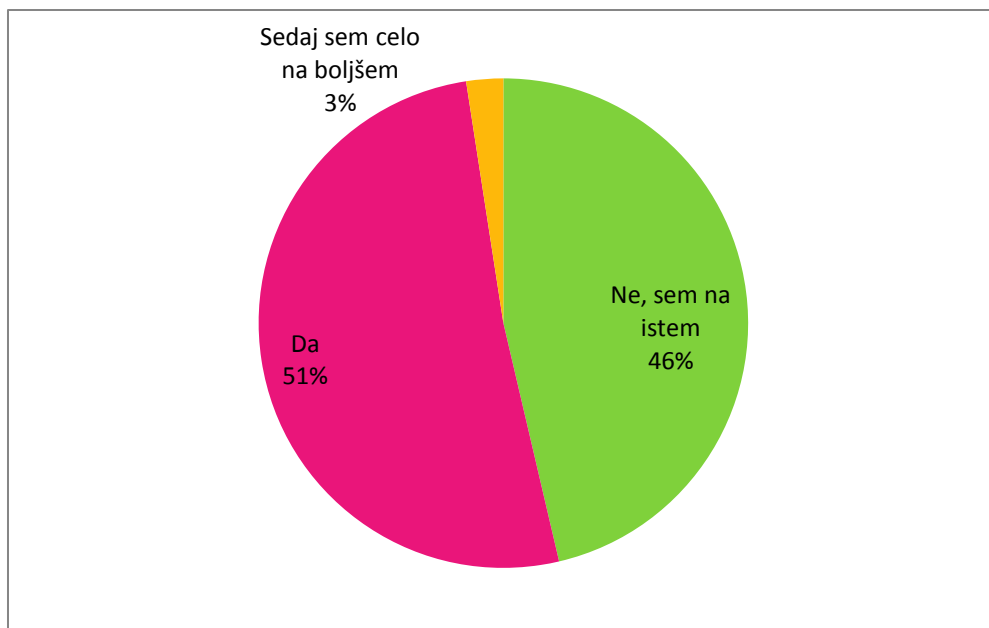
Položnice	35
Šolske potrebščine	5
Bencin/karto za javni prevoz	30
Knjige	11
Kozmetiko	16
Oblačila in obutev	31
Gospodinjski stroški (hrana, oprema...)	27
Kavo	17
Cigarete	16
Kino, koncerti in druge vstopnice	19
Zabavo in druženje	19
Za svoje otroke	22
Za lastno ustvarjalnost	15
Šport	9
Telefon	28
Varčujem	13
Za potovanja	10
Študij	5

Največji strošek za anketirance so položnice, sledi jim oblačila, bencin, telefon, najmanj porabijo za študij in šolske potrebščine.

Ali se ti je zaradi svetovne gospodarske krize kaj spremenil ekonomsko-socialni položaj?

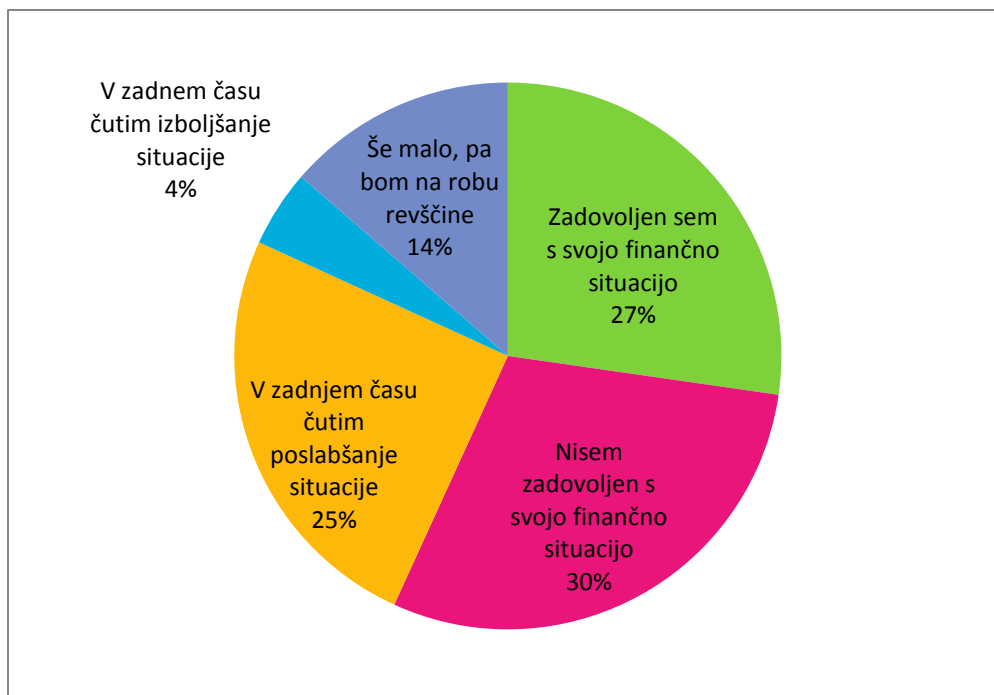
Ne, sem na istem	19	46%
Da	21	51%
Sedaj sem celo na boljšem	1	3%

Polovica anketiranih meni, da se jim je zaradi recesije položaj poslabšal, polovica pa jih je na istem.

Kaj najbolje opiše tvoje mnenje?

Zadovoljen sem s svojo finančno situacijo	12	27%
Nisem zadovoljen s svojo finančno situacijo	13	30%
V zadnjem času čutim poslabšanje situacije	11	25%
V zadnjem času čutim izboljšanje situacije	2	4%
Še malo, pa bom na robu revščine	6	14%

Pri tem vprašanju smo želeli izvedeti mnenje anketirancev, kako so zadovoljni, oziroma niso zadovoljni s svojo finančno situacijo. V večini so odgovorili, da niso zadovoljni s svojo finančno situacijo, v zadnjem času tudi čutijo poslabšanje situacije, 12 posameznikov pa je zadovoljno s svojo finančno situacijo, kar lahko sklepamo, tudi po prejšnji analizi, so to osebe, ki so zaposlene za nedoločen čas in ki se varno počutijo na svojem delovnem mestu.

5 ANALIZA CELOTNIH REZULTATOV ANKETE

V najmlajši starostni skupini, to je od 15-20 let so večinoma vsi dijaki in polovica jih dela preko študentskega servisa. V glavnem med počitnicami, redki delajo redno. Tako mladi niti ne razmišljajo o resni zaposlitvi in o prihodnosti, niti se ne bojijo ukinitve študentskih servisov. Mladi se ne zavedajo resnosti situacije in krize v kateri smo. Večinoma vsi dobivajo žepnino od staršev, so na njihovih plečih. Prav tako jim starši zagotavljajo večino stvari – od osnovnih do luksuznih. Načeloma živijo zelo dobro. Največ svojega denarja potrošijo za zunanji izgled, za obleko in obutev, kozmetiko, veliko pa porabijo tudi za druženje, kavo in cigarete. Tu se lahko navežemo na lansko raziskavo o zdravem življenju, kjer je večina mladih odgovorila da ne kadi. Tak odgovor so podali, ker se zavedajo škodljivosti kajenja. Tu se naša domneva izkaže za resnično, saj mladi večino svojega denarja porabijo za cigarete. Vsi mladi v tej starostni skupini živijo pri starših, ti jim tudi zagotavljajo vsa sredstva, tako osnovna kot luksuzna, zagotavljajo jim tudi žepnino.

V srednji starostni skupini, od 20 – 25 let je kar polovica študentov, tretjina je zaposlenih, nekaj pa je tudi brezposelnih. Tisti, ki delajo preko študentskega servisa večinoma delajo redno. Tisti, ki pa so zaposleni pa jih je tretjina zaposlenih za določen čas, skoraj polovica pa za nedoločen čas. Zanimivo je, da jih veliko občuti varnost svoje zaposlitve – se ne bojijo, da bi ostale brez službe. Tudi študentje se ne bojijo ukinitve študentskih servisov. Morda je razlog v tem, da v času izvajanja še ni bilo tako močne protikampanje. Njihovi dohodki so večinoma plača, ki jo zaslužijo sami. Njihovi dohodki so razmeroma visoki. To je tudi populacija, ki največ zapravlja. Zaslužijo relativno veliko, imajo svoj denar, porabijo ga pa samo zase. Njihovi stroški so najvišji od vseh – svoj denar zapravijo za vse mogoče. Za zunanji izgled, za zabavo, druženje, razne vstopnice, za potovanja, za telefon, nekaj pa jih tudi varčuje. Večina jih živi pri starših, torej jim oni tudi zagotavljajo osnovna sredstva in to je še en razlog več, da lahko zapravijo denar zase. Gospodarske krize ne občutijo veliko in so zadovoljni s svojim finančnim položajem.

Izmed starejših mladih, to je od 25 – 30 let ni več študentov. Večina je zaposlenih, nekaj pa je tudi brezposelnih. Predvidevamo, da je to frikcijska brezposelnost, saj so to mladi, ki iščejo prvo zaposlitev po končanem študiju. Približno polovica je zaposlenih za nedoločen čas in so tudi prepričani, da bojo ostali na tem delovnem mestu, se ne bojijo za svojo zaposlitev. Njihovi mesečni dohodki so kar visoki in so vezani na njihovo plačo. Zanimivo je to, da jih kar 11 prejema plačilo preko študentskega servisa. Predvidevamo, da gre tu za ta pojav, da mladi imajo redno zaposlitev, delajo pri nekem podjetju, vendar jih delodajalec ne zaposli ampak še vedno delajo preko servisa. Pri odgovorih so zamešali redno zaposlitev za redno delo preko servisa. Možnost je tudi ta, da tiste osebe, ki so brezposelne delajo na napatnico nekoga drugega. Verjetno gre za oba pojava. Starejši mladi večinoma živijo v lastnih gospodinjstvih in so posledično manj odvisni od staršev, nekateri celo pomagajo njim. Pri tej starostni skupini se opazi občutna razlika v zapravljanju denarja. Njihovi stroški niso več tako povezani z zunanostjo in zabavo. Največ potrošijo za plačilo položnic in ostalih gospodinjskih stroškov ter za lastne otroke. Približno polovica jih občuti posledice gospodarske krize.

6 ZAKLJUČEK

Večina mladih dobro živi. Njihovi dohodki so razmeroma visoki, denar pa porabijo samo zase. Redki so tisti, ki imajo finančne težave in niso zadovoljni s svojim stanjem. Večina mlajših mladih ima žepnino, s starostjo pa je žepnine vedno manj in vedno več zaslužijo sami.

Velika razlika med starostnimi skupinami se opazi pri vprašanju za kaj porabijo svoj denar. Mlajši največ zapravijo za svoj izgled ter za zabavo in druženje. Starejši ko so, manj zapravijo za izgled, povečajo pa se stroški za zabavo in druženje, razne vstopnice, kino in koncerte, potovanja in telefon. Najstarejši manj zapravljajo neposredno zase, povečajo pa se jim gospodinjski stroški ter stroški povezani z lastnimi otroci. Mlajši še dosti varčujejo, starejši ko so pa vedno manj, kar je tudi razumljivo. Mlajši imajo na voljo dosti denarja, starejši pa več ne morejo varčevati saj so to v večini mlade družine, ki si tega ne morejo privoščiti.

Najbolj zapravljivi so mladi v starosti od 20 – 25 let. So študentje in večinoma vsi delajo. Mesečno imajo na voljo relativno veliko denarja. Ker živijo pri starših, finančno niso popolnoma neodvisni, nimajo stroškov povezanih z gospodinjstvom, zato lahko svoj denar zapravljajo za ostale stvari. Osnovne dobrine jim zagotovijo starši, luksuzne pa si kupujejo sami.

Dokler so mladi še dijaki, živijo popolnoma na račun staršev. Zagotavljajo jim večino stvari, tako osnovnih kot luksuznih, poleg tega pa jim dajejo še mesečno žepnino. Vedno starejši ko so, torej v času študija se mladi začnejo osamosvajati. Služijo svoj denar, vendar še vedno živijo pri starših, ti pa jim zagotavljajo osnovna sredstva. Vsi so zadovoljni s svojo finančno situacijo, finančne krize ne občutijo posebno in se sploh ne zavedajo resnosti situacije in svoje prihodnosti. Ko mladi končajo študij se tudi osamosvojijo. Živijo v lastnem gospodinjstvu in niso več odvisni od staršev. Nekateri imajo tudi že svoje družine.

Splošne ugotovitve raziskave o socialnem položaju mladih v Litiji so:

- vsi mladi dobro živijo
- večinoma delajo
- največ denarja zapravijo za zunanji izgled
- zelo malo jih varčuje
- velika večina mlajših ima žepnino, ki je na plečih staršev – ti so najbolj občutili recesijo ker so jo njihovi starši
- z leti jih vedno manj prejema žepnino
- dijaki se ne bojijo ukinitve študentskih servisov
- mlajši zelo veliko dajo na svoj videz, zapravljajo za kozmetiko, oblačila, obutev, druženje, kavo, cigarete, vedno ko so starejši, več zapravijo za položnice in pomembnejše stroške
- mladi od 20-25 let največ zapravljajo, daj je to edino obdobje ki lahko
- Od 20 – 25 jih je polovica študentov in večinoma vsi delajo preko študentskega servisa
- Tudi študenti se ne bojijo ukinitve šs-ali se ne zavedajo kaj to pomeni, ali pa še ni bilo take propagande v času anketiranja
- veliko zaslužijo s svojim delom
- večina jih že vedno živi pri starših, zato jim tudi oni zagotavljajo osnovne stvari in mladi lahko več denarja porabijo zase
- zelo malo občutijo recesijo in so zadovoljni s svojim finančnim položajem.
- starejši so v glavnem zaposleni, veliko je tudi brezposelnih mladih
- veliko je zaposlenih za nedoločen čas in se tudi ne bojijo izgubiti zaposlitev
- zaslužijo veliko
- $\frac{1}{4}$ živi v lastnem gospodinjstvu, zato so tudi bolj neodvisni od staršev in njihovi stroški niso povezani z lastnim izgledom
- mladi ne občutijo socialne izključenosti ali celo revščine, saj vsi živijo dobro